

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof
H. Hoeksema
G. M. Ophoff
B. J. Danhof
G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscriptions should be addressed to G. Vos, 707 Thomas St., S.E., Grand Rapids, Mich.
Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. I, No. 2.

NOVEMBER, 1924

Subscription Price \$1.50

MEDITATION

SOJOURNING SAFELY

He suffered no man to do them wrong.
Ps. 105:14a.

Sojourners in the world are the people of God. Pilgrims and strangers in the earth God makes them. According to a figure of which the Bible is fond, God's children dwell in tents. An abiding dwellingplace, a permanent home they neither possess nor desire here below. As they cast their eyes about them on the things that are on earth they unite in singing with the inspired poet of Ps. 39:

"I am a stranger here,
Dependant on Thy grace,
A pilgrim, as my fathers were,
With no abiding place."

Then, again, lifting up their heads and the light of a New City reflecting in their longing eyes, they travel onward, repeating after the poet of Ps. 17:

"When I in righteousness at last
Thy glorious face shall see,
When all the weary night is past,
And I awake with thee
To view the glories that abide,
Then, then I shall be satisfied."

The reason for this sojourner-attitude and pilgrim-spirit is that they are citizens of another country, the heavenly. For they are born from above, they have been begotten again unto a lively hope thru the resurrection of Jesus from the dead. Of the life of the Risen Lord they partake. That new life is not of this world. Neither is it a resuscitation of a life in days of yore, in Paradise Lost. But it is the life of a New City, of the heavenly Jerusalem, of the eternal Kingdom, still to be revealed in the full splendor of its beauty. It is a life, not from below but from above, not earthy but heavenly. It is not mournfully glancing back upon a lost estate, but hopefully looking forward to an eternal inheritance. It is decidedly other-worldly. Not by any external method of naturalization but by the inner process of spiritual

renewal, they became citizens of another country. And thus they became strangers and sojourners on the earth, pilgrims with their faces set toward the City that hath foundations, whose builder and maker is God.

Of these strangers on the earth the author of Ps. 105 affirms that in their earthly pilgrimage they always were well protected and safely guarded. For God "suffered no man to do them wrong". And as it was in days of hoary antiquity and of patriarchal fame thus it is with these pilgrims thruout the epochs of history and thus it will be till the last one of them shall have appeared in Zion before God.

Sojourners they are, travelling safely!

How wonderful is this safety of God's children in the world.

For, first, there is no strength in their number. They are but few, yea, very few, indeed, at any given moment of history. How few were the sojourners that travelled with the father of believers when he was called to leave his father's house and kin and became a stranger in the earth! How small was the number of them when as tentdwellers they sojourned with Isaac and Jacob in the Land of Promise as in a strange country! How small a band they were when they bent their necks under the cruel yoke of Egypt's bondage! How insignificant proportionally appeared their number when they inhabit the land flowing with milk and honey in the midst of the mightiest nations of the earth! And even when finally the gates of Jerusalem are thrown open to all the nations of the earth and many tribes turn their faces toward Zion to learn the will of Jehovah, their number is comparatively small, especially when counted according to the election of grace.....

Surely, counted by themselves, apart from any comparison with the world, they are a great throng. And once, when all the weary night is past for these pilgrims and time shall be no more, they shall constitute a multitude the symbol of whose number is in the firmament's countless stars and in the sand that is on the seashore. Innumerable shall be their host when the last one of them shall have buried the pilgrim's staff in the Valley of Death and, bearing the palm-branch of victory and wearing the glorious crown of life and the spotlessly white robe of

righteousness, shall sing with all the redeemed of God eternal Hallelujah's before the throne of God and the Lamb. Then they shall be a multitude which no man can number.....

But now, in the days of their sojourn and pilgrimage, their number is quickly expressed. For they are few, very few, indeed.....

What hinders the enemy to be upon these few strangers and to swallow them up alive?

Considering the smallness of their number the safety of their sojourn is a marvel!

Then, how perilous is the road they are called to travel!

For they are in the world, yet they are not of the world. The road of their pilgrimage leads directly thru the world and the world hates them. Under the leadership of and in alliance with the Prince of Darkness that world is filled with enmity and raves with furious hatred against these pilgrims to the heavenly Jerusalem. For the life of their Risen Lord they strive to live and their conversation and walk are not according to the fashion of this world. The world's song they do not sing; the world's dance they do not dance; the world's treasure they do not treasure; in the world's pleasure they have no pleasure; in the world's glory they do not glory. And they decline to worship the world's god. Of the City that hath foundations is their song, in the Lord they rejoice and in Him is all their glory. For anointed of the Lord they are, a holy nation of royal priests and they show forth the praises of Him that called them from darkness into His marvellous light!

And the world they condemn.....

Small wonder that the world hates them and is enraged against them with the same fury that made them nail the Lord of glory to the accursed tree. For a united power of darkness are the world and its Prince. And they lurk in secret places, and they conspire in the dark, and they marshall all their strength to harm these few wayfarers and strangers and to blot out their existence in the earth or to prevent them from entering into the promised inheritance.

How defenseless seems the position of these sojourners on the earth!

Yet, in spite of their smallness in number, in spite of their perilous path and hateful enemies, in spite, too, of the fact that the power and authority and wealth of this world generally are not on their side,—how perfect is their safety as they journey onward to the City of their hope!

For: "He suffered no man to do them wrong!"

He was Abraham's Shield, Isaac's Protector, Jacob's Guide, Israel's Deliverer. He is the Refuge and High Tower of all His people, thruout their earthly sojourn and He never fails nor forsakes them.

And this is quite sufficient.

For He is God Almighty. He ordained all things with a view to the salvation of these sojourning strangers; He

made all things with a view to their glorification; He moves and directs all things with a view to the realization of their eternal inheritance. And without Him no creature moves. Without Him no hateful heart registers another beat; without Him no malicious mind contrives a single plan; without Him no reviling tongue utters another syllable. No murderous sword strikes a blow, no human power condemns, no human army moves, no devil stirs in the darkness of the abyss, but by His will. No lion roars, no serpent sneaks, no pestilence stalks, no fire burns, no water drowns, no death lurks, but when He allows. If He does not suffer, nothing in all the wide creation stirs.

Still more.

When they do move, beat, contrive, speak, strike, sneak, lurk, they do so to serve His purpose. He it is, the Almighty, that suffers no man to do these sojourners wrong!

How safe they are!

Peace, be still!

And how could He allow any creature to harm His people?

They are dear to Him as the life of His Son! To turn them is to touch the apple of His eye. For He is not only the Almighty, but the God who loved these sojourners from before the foundation of the world. He knew them in eternal love. And knowing them He chose them. And choosing them He ordained that they should be made like unto the image of His Son, that He might have many children and His Son many brethren. And ordaining them He revealed to them the greatness of His love by sacrificing His most Beloved for their ransom, and having shed the blood of His Son in their stead He redeems them to His praise by the power of His grace!

His love is in them. His Name is in them. His glory is connected inseparably with their salvation. The price of the precious blood of His Son is paid for them.....

How could He?.....

No more than He can deny Himself, no more than He can surrender the glory of His own name, no more than He can make void the power of His own Son's blood, alter His counsel or change Himself,—no more can He suffer any man or devil, or any other creature to harm His beloved, His anointed prophets, sojourning in the world.

A mother may forget her sucking-babe.

But the Almighty forsakes His people never! He suffers no man to do them harm!

My soul shall not be greatly moved!

But does not this firm confidence and comforting assurance appear idle and without sufficient ground in the light of actual history?

Superficially considered it would seem so.

Ah! how these sojourners suffered in the world! How large a measure of the suffering of this present time was meted out to them! How they were reviled, how they suffered reproach and were made a sorry spectacle in the

world! How they were persecuted, chased over the earth, subjected to poverty and misery, shut up in dungeons and holes of horror! How they were tortured without mercy, cruelly sawn asunder or burnt at the stake amid the mocking shrieks of the enemy! History rather depicts these sojourners as a small band of silent sufferers, with marred visages, utter amazement in their looks, well-nigh succumbing, like their Master, under the crosses as they are driven to the place of slaughter, and moaning: "For Thy sake we are killed all the day long!" The trail these wayfarers leave is a bloody trail!.....

Yes, but: "He suffers no man to do them wrong."

The enemy may devise mischief, may touch you, make you suffer for a time, rave against you in bitter hatred and kill the body.....

God is for us. Therefore all things are for us and work together for our good. Heaven and earth and hell move only at the bidding of our Lord and therefore, at the bidding of that same love that was manifested on Golgotha's hill. God is tried by fire, God's people by sufferings and tribulations, inflicted by raving enemies and furious devils. These all are our servants. And we are more than conquerors thru Him that loved us!

Be of good cheer, pilgrim on the way to Zion! Thru suffering the way leads to glory. Presently the Lord will give thee beauty for ashes, oil of joy for mourning and the garment of praise for the spirit of heaviness!

The crown for the cross!

H. H.

SYMBOLEN VAN HEILGEHEIMEN GODS IN DE SCHEPPING

(Da Costa zong daarvan in een klein dankvers na 't ontvangen van een vriendschapsgeschenk, in heerlijke druiven bestaande, aldus:

Neen! den druif van Ipenrode
streeft geen moerbij van het Y..... op zij.
.....

Maar geen kampstrijd, zelfs van heuschheid,
werd van weerszij ook bedoeld.
Slechts bij 't uiten van een vriendschap,
vast gegrond en diep gevoeld,
't zaam genieten van den rijkdom
van eens Scheppers heerlijkheid.
't Zaam verheffen van de liefde
van een Heiland, neergeleid
in 't omhulsel van den wijngaard,
van den wijnstok, van den wijn,
die van hooge heilgeheimen
teedre zinnebeelden zijn. —

(En in het befaamde Achttiende Amendement op onze landsconstitutie werd, dwaas genoeg, de wijn verworpen als kwaad en het gebruik ervan als uit den Booze aangemerkt.)

"TWIST TEGEN ULIEDER MOEDER"

Pas thuis van zijn eerste reis, heeft "The Standard Bearer" heel wat te vertellen. Hij zal echter wat op adem moeten komen, om ons zijne geschiedenis in orde te kunnen verhalen. Ditmaal wil hij zich 't liefst beperken tot het aanstippen van slechts enkele bijzonderheden. Hij heeft allerlei ervaringen opgedaan; zooals trouwens te verwachten was. En niet alle waren van de aangenaamste soort. Ook dit zal wel niemand verwonderen. Het reizen zelf leverde nog al moeilijkheden op. Niet iedereen was den vreemdeling even behulpzaam; zoodat deze af en toe nog al eens een trein miste. Daardoor werd zijne aankomst op sommige plaatsen vertraagd, en het geduld van hen, die reeds op zijne komst hadden staan wachten, wel wat op de proef gesteld. Bij dezulken was de ontvangst er echter niet minder hartelijk om. Men wilde wel, dat hij vaker kwam, of zoo zulks direct niet mocht gaan, althans meer koopwaar, van dezelfde soort, medebracht. — Wij zullen eens zien. — Anderen ontvingen hem minder welwillend. Sommigen fronsten reeds de wenkbrauwen, toen men hem in de verte zag naderen. Een enkele schold hem zelfs voor een ongehoorzaam kind. Hij moest maar meer gezeglijk wezen. Als Moeder sprak, paste het hem te zwijgen. In elk geval moest hij niet onder het ouderlijke dak willen blijven vertoeven, indien hij voornemens was voor eigene zienswijze uit te komen. Want een huis, dat tegen zich zelf verdeeld is, kan immers niet bestaan?

Aldus moet de man tot hem gesproken hebben.

In zulk spreken schuilt een element van waarheid. Een koninkrijk, dat tegen zich zelf verdeeld is, wordt verwoest. Dat is zeker! En die waarheid is ook van toepassing op de gemeente des Heeren. De Kerk van Christus moet hare éénheid bewaren. Geen worm mag knagen aan haren geestelijken levenswortel. In haar huis moet alles worden ingericht naar de wet van haren Koning. Anders kwijnt hare gezondheid, en kan zij niet wezenlijk voorspoedig zijn. Is er nu een vijand, door welke poort ook, haar veste binnengedrongen, dan moet zij dien zoeken uit te werpen. Zij vermag geen kwartier te verleenen. Dat wel te doen, zou doodelijk kunnen worden voor haar zelve. Evenwel, in het uitwerpen van ketters zij zij zeker van hare zaak. Dat kan maar niet geschieden in eene dommeling. In oorlogstijd zijn vriend en vijand dikwijls moeilijk te onderscheiden. Men weet zich wonderlijk te verkleeden. En de vijand binnen de poorte is bijna altijd vermomd. Wordt er dus "kameraad" geroepen, of ook "spion", "the foe within the gate"! dan wrijve men zich eerst terdege de oogen uit, om klaarlijk te kunnen onderkennen, den roeper zoowel als den nagewezenen. Meer dan eens toch heeft de historische kerk hare trouwste dienaren uitgeworpen; zoo zelfs, dat bij tijden *ketter* en *martelaar* feitelijk identische begrippen waren; en het bloed van zulke ketters-martelaren is telkens geworden het zaad eener zuiverder kerk. Ook zij, die zich Gods gunstgenooten waanden, hebben menigmaal gemeend Gode een dienst te doen met het uit de synagoge werpen en doden van de discipelen des Heeren. Ook

daartegen moet worden gewaarschuwd. Hoe strengelijk wij dan ook zullen handhaven het recht en de plicht van Moeder, om hare trouwelooze zonen voor "de goden" te stellen; wij zullen tevens, naar eisch van Gods Woord, de getrouwe kinderen opwekken tot het twisten tegen Moeder, als deze niet handelt als de vrouw Gods, en de HEERE daarom haar Man niet is. Want gaarne geven we toe, dat Jakob niet zelden, met bleek gelaat, beschaamd moest staan over de handelingen zijner kinderen; maar niet minder is het historisch feit, dat niet Elia, maar Achab de beroerder Israëls was: hij en zijns vaders huis, die de geboden des Heeren verlieten, en het volk Gods de Baäls deed dienen. -Schier altoos is juist dit het tragische geweest in het lot der bloedgetuigen, dat zij uit gehoorzaamheid aan Gods bevelen zichzelf in conflict zagen gebracht met de wetten, decreten en uitspraken van aardse overheden, conciliën en synoden. Wat anders toch maakte Jeremia tot den man, die ellende gezien had? Wat anders bracht de drie jongelingen in het vuur, en Daniël in den kuil der leeuwen? Hoe had zelfs Christus anders den kruisdood kunnen sterven? Dat was het bange in het leven der Apostelen en der kerkvaders, en van Johannes Huss, en van Luther, en van de Hervormers, en van de vaders der Scheiding. Dat recht der zonen, namelijk, om te twisten tegen hunlieder Moeder, als deze zich misgaat, moet worden gehandhaafd.

Dat hebben ook de "vier professoren", en anderen met hen, na de uitspraken en vermaningen van de Synode van 1920 uitnemend goed begrepen. Zij hebben dan ook niet maar stilletkens afgewacht, hoe de dingen zich geheel vanzelf zouden ontwikkelen; maar zijn opnieuw aan den arbeid getogen. Zij hebben aan de kerken de zaken toegelicht, niet uit zucht tot revolutie; maar opdat de kerken in 1922 met bewustheid mochten kunnen handelen, waartoe zij in 1920 niet bekwaam waren. Zij rekenden met feiten. Mag dat nu niet? Mogen wij niet toelichten? Op de Synode van 1920 was geen protest; thans zijn er wel protesten. En in sommige daarvan wordt geklaagd over gebrek aan licht. Op beide Synoden was sprake van geneigdheid tot eenzijdigheid, op sommige punten; en geen van beide heeft iemand als ongereformeerd veroordeeld. Bij meerder licht heeft de Synode van 1922 de besluiten van de Synode van 1920 herroepen. Vraag: stel er werd meer licht verspreid, zou de mogelijkheid bepaald buitengesloten wezen, dat de Synode van 1926 de besluiten van de Synode van 1924 zoodanig ging wijzigen, dat de thans bezwaarde broeders die zouden kunnen onderteekenen? Let men op de geschiedenis, zoowel op die van onze eigene kerken, als op die der Kerk in het algemeen, dan moet stellig meer dan die bloote mogelijkheid worden toegegeven. Welnu, "The Standard Bearer" wil niet revolutionair zijn; hij wil licht verspreiden. En dat is o.i. zijn recht, ook naar Synodale uitspraken en vermaningen, alsmede naar historische precedënten.

Er is behoefte aan licht en samenspreking. Eerst wanneer de kerken der zake volkomen kundig zijn, zullen ze, mochten ze daartoe dan nog behoefte gevoelen, tegenover de stelling der broeders, dat God geen *genade* be-

wijst aan de *verworpenen*, scherp belijnd hunne stelling kunnen plaatsen, dat God zulks wel doet; en tegenover de zienswijze der broeders, dat God het *proces* der zonde, die overigens in hare ontwikkeling natuurlijk wel aan allerlei banden gebonden ligt, gelijk alle andere dingen, niet werkelijk *stuut*, hunne gedachte plaatsen, dat God dit wel doet; en in zake de burgerlijke gerechtigheid, kunnen zij dan staande houden tegenover het gevoelen der broeders, dat die niet mag worden aangemerkt als *iets positief goeds* voor God, dat deze wel als zoodanig moet worden aangemerkt. Tegenover stellingen kon men contra-stellingen plaatsen, en daarvoor bewijzen bijbrengen uit de Belijdenis, of mocht zulks niet gaan, uit de H. Schrift. Op die wijze zouden we verder kunnen komen. Dan kwamen we ook van onze huidige dubbelzinnige uitspraken af. Aan verdere beschuldigingen en vermaningen hadden we dan geen behoefte. Niemand behoefde aan iemand eenige onnoodige moeilijkheid in den weg te leggen. De vraag zou dan eenvoudig zijn, of het verschil van gevoelens, stel er bleef verschil van gedachte bestaan, verder samengaan mogelijk zou laten, dan wel scheiding zou eischen. Wij moeten elkander trachten te raken, vlak, scherp, belijnd. Dat hebben we nu nog niet gedaan. Daartoe zijn de kerken thans ook nog niet bekwaam. Wij moeten ons eerst nog veel meer op de eigenlijke kwestie indenken, en er niet iets anders voor in de plaats trachten te schuiven; ook dienen we elkander te leren verstaan. En onze overtuiging moet rusten op zuivere objectieve gegevens van Gods Woord. Dan alleen gaan wij veilig. Blijft men echter voortgaan, om ons met geweld uit de kerken te drijven; dan zal er natuurlijk wel zijn onrust en verwarring, maar vrede en welvaart zullen wijken. Want waarheid is het, een huis tegen zich zelf verdeeld zijnde, valt.

Onzerzijds zullen we zooveel mogelijk voortgaan met studie en onderwijzing. En we zullen ons daarbij niet beperken tot de kwestie van den vrijen wil, waartoe de Synode het probleem der Gemeene Gratie feitelijk heeft herleid. Evenmin zullen we al maar door handelen over de algemeene genade alszoodanig. Het verschil van zienswijze tusschen ons en sommige anderen in onze kringen raakt eigenlijk alles. In den wortel is het een verschil van wereldbeschouwing en levensopvatting. Daarom zeiden wij den vorigen keer reeds, dat we niet elke voorstelling onzer vadersen zouden kunnen onderschrijven; ook dan niet, al viel ook de schaduw eener foutieve zienswijze op onze Belijdenis. Wat we daar toch wel mee bedoelden? O, niets bijzonders. Iets, dat gansch algemeen bekend is. Onze vadersen dachten zich b.v. de verhouding van kerk en staat heel anders dan wij ons die voorstellen. En nu viel de schaduw van hunne voorstelling ongetwijfeld, indien niet erger, op Art. 36 van de Belgische Confessie. Doch zij hielden ook tamelijk sterk vast aan de idee van een nationale volkskerk. En op het stuk van de pluriformiteit der Kerk stonden ze zeker niet sterk. Aandachtige lezing van onze Geloofsbelijdenis kan ons zulks doen zien. Ook hebben onze Nederlandsche vadersen juist niet veel eigene gedachten ontwikkeld betreffende het verbond der genade. Bij veel onderling

verschil van gedachte, betaalde men ook niet zelden vrij hooge invoerrechten op uitheemsche goederen. En op de breedere levensterreinen spraken de politiek en de filosofie nog al eens een hartig woordje mede, alsmede de negotie. Terwijl de harmonie tusschen theorie en practijk bij wijlen ook wel iets te wenschen over liet. Van die vaders nu zijn wij kinderen. En wij hebben mede hunne nalatenschap geërfd. Daardoor zijn wij in opzichten rijk. Hen te eeren, past ons. Doch we hebben ook geërfd hunne minder zuivere voorstellingen, denkbeelden en practijken, en niet te vergeten, hunne problemen en hunne oplossingen van die problemen. Daar moeten we mee werken; doch in een vreemd land. Dat is niet gemakkelijk. Vooral niet waar het feit er toe ligt, dat we veel nog maar betrekkelijk weinig verwerkt hebben, en tevens voortdurend bloot staan aan den invloed van eene nieuwe omgeving. Daardoor komt het, dat we soms met zoo goed als geen eigene zelfstandige actie onzerzijds voor de oplossing onzer problemen overnemen, wat men in Nederland dienaangaande had goedgevonden. Denk b.v. aan de Utrechtsche conclusies. Dan eens verongelukt men in eene zwakke poging, om iets, dat in Nederland historisch en traditioneel gegroeid is en daarom dáár kan, hier op eene niet-Amerikaansche wijze na te bootsen. Terwijl men bij andere aangelegenheden zich bijna uitsluitend laat beheerschen door het leven in eigen onmiddellijke omgeving, en naar Nederland, of zelf Europa, niet taalt. Van een bewust, diep, vol, rijk leven te leven uit een eenigszins eigen geestelijken levenswortel is dan ook menigmaal maar weinig sprake.

En het is juist dát, wat wij zoeken te bevorderen. Daarom willen we mede aan onderwerpen, zooals: Art. 36, de pluriformiteit der kerk, het genadeverbond, gemeente-prediking, verbondsofvoeding, de idee van de Christelijke school, en van het Christelijke huisgezin, enz., de eigenlijke grond voor den kinderdoop, het zwakke punt in de Utrechtsche conclusies, en dergelijke, onze aandacht wijden. Ook moeten we ons natuurlijk wel eens uitlaten over verschil van zienswijze ten opzichte van de filosofie en de wetenschap en de kunst en de oefening des lichaams en de aanwending der middelen en de samenwerking met hen, die van eenen anderen geest zijn, uit het oogpunt van levensbeginsel en levenservaring. Aan de uitwendige rust zal dat misschien wel niet altijd bevorderlijk zijn. Want wij zullen in betrekking tot sommige dingen tegen de kinderen hebben te zeggen, dat zij tegen Moeder moeten twisten. Maar wij hopen, dat de geestelijke wasdom er door bevorderd moge worden.

Natuurlijk dient men voor de aandacht te houden, dat onze krachten klein zijn. Daarom zullen we slechts langzamerhand ons maandblad kunnen vergrooten, en misschien eerst na eenigen tijd, vaker kunnen doen verschijnen. Doch we zullen doen wat in ons vermogen is; en wat men ons in staat stelt te doen.

Onderneme "The Standard Bearer" hiermede zijn tweede reis.

H. D.

GOD IS EEN

De mensch is niet één. Hij heeft het leven niet in zichzelf. De wortel van zijn bestaan rust in God. Daarom heeft hij zijn leven in de gemeenschap met God. Voor hem is de Waarachtige te kennen het eeuwige leven. Zijn hart kan slechts ruste vinden in de betrachtting van Gods liefdewet. Zalig is hij, als hij zich in zijne wezenlijke verscheidenheid van God bepaald weet door God en zich uitstrekt tot God in hartelijke navolging en weerkaatsing van het volmaakte liefdeleven van den Drieëenige. Daarin bereikt hij zijne bestemming en vindt hij zijn heil. De betrekkelijke tweeheid van den Schepper en Zijne schepping en de rijke verscheidenheid der schepselen onderling is uit en door en tot de absolute eenheid Gods. Want God is één, in Zichzelf, doch ook in zijne betrekking tot het schepsel en in zijnen wil voor den mensch.

Dit moet rusteloos op den voorgrond worden geplaatst. De zondaar toch is in zijn Godsbesef innerlijk verzwakt. Mede door den vloek, waardoor er een sluier ligt op de wereld der schepselen, maar allereerst dewijl het bedenken des vleesches vijandschap is tegen God, het gedichtsel van 's menschen hart boos is van zijne jeugd aan en de zondaar de waarheid, de juiste voorstelling en zuivere kennis van God, in ongerechtigheid te onder houdt, komt de zondige mensch tot verbreking van de synthese van de Godsopenbaring in de natuur en concludeert hij niet meer tot het bestaan van een enig eeuwig en waarachtig God. In zijn zondige zelfbepaling komt hij in zijne voorstelling eerst tot eene onmogelijke duïteit, eene soort van tweeheid van God en zichzelf, en plaatst hij zich naast God tegenover God; doch bij consequentie schrijdt hij door de onderscheidene vormen van het veelgodendom en algodendom en Godloochening voort tot het uiterste der zonde: zelf God willen wezen, zelfvergoding. De zondaar zoekt Gods onttroning en eigene kroning; in zijn hart zegt hij met Kloos:

"Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten,
En zit in 't binnenst van mijn ziel ten troon
Over mijzelf en 't al naar rijksgeboën
Van eigen strijd en zege, uit eigen krachten,—
Als een heir van donk're wilde machten
Woelt aan mij op en valt terug, gevloën
Voor 't heffen van mijn hand en heldre kroon;
Ik ben een God in 't diepst van mijn gedachten."

Doch dit is eene dwaasheid van hem. Hij vleit zich met hoogmoed. De mensch, wiens adem in zijnen neus is, is in niets te achten. En elk een zijner afgoden zal ganschelijk vergaan. Want God is meerder dan een mensch. Hij alleen zal verheven zijn in dien dag, waarin de hoogte des menschen zal gebogen worden, als de mensch zijne afgoden zal wegwerpen voor de mollen en de vledermuizen, zelf gaande in de spelonken der rotssteenen en in de holen der aarde, van wege den schrik des HEEREN, en van wege de heerlijkheid zijner majesteit; wanneer God zich zal opmaken, om de aarde geweldiglijk te verschrikken. Dan zal het ten volle blijken, dat er geen God is, behalve God.

Er is maar één God. Namelijk, God. Anders geen. En God is God, in Zichzelven en in al de volheid zijner Godheid, in absolute onafhankelijkheid en in den meest volstrekten zin des woords. Niemand bekleedde Hem met gezag, niemand schonk Hem zijn vermogen, Hij werd niet tot koning gekroond. Maar Hij is God. Hij bestaat zonder iets anders. Buiten zijn eigen wezen om, is er niets, dat Hem bepaalt of perken stelt. Hij staat onder geene wet van een anderen god, Hem dreigt geen noodlot, geen stoot van buitenaf zet Zijn leven en beweging, zoodat Hij ook geen proces van ontwikkeling doorloopt door opname en assimilatie van buiten Hem liggende elementen en naar een vooruitbesteld plan. Geen enkele relatie heft Gods absolute heid op. Bij Hem is geene behoefte en geene noodwendigheid. Hij heeft het volmaakte leven in Zichzelven. Hij wordt niet, maar is. Daarom blijft God Zichzelven ook immer gelijk, en is er bij Hem geene verandering noch schaduw van omkeering. Om welke reden Hij zijne eere dan ook niet zal geven aan een ander.

Ware zulks niet het geval, bestonden er meer Goden, God zou in zijn God-zijn beperkt wezen, en dus geen God zijn. Doch wij weten, dat een afgod niets is in de wereld, en dat er geen ander God is dan één. Waarom wij dan ook met het hart gelooven en met den mond belijden, dat er is "een eenig en eenvoudig geestelijk wezen, hetwelk wij God noemen: eeuwig, onbegrijpelijk, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig; volkomen wijs, rechtvaardig, goed, en eene zeer overvloedige fontein aller goeden", dat is, van al wat goed is, van alle goede dingen. Gelijkerwijs als ook de werkingen Gods in ons, waardoor er voor ons allerdiepste zielsbesef en nadenken slechts één eenig eeuwig wezen bestaat, en de wereld der schepselen, in duizendvoudige verscheidenheid en in onderlingen samenhang, zich aan ons voordoet als één organisch geheel, ter verklaring éénheid in den wortel eischen. Het alleruiterste eerste der schepping, de Oorsprong aller dingen, kan slechts zijn een eenig eeuwig waarachtig Opperwezen. Eén God heeft de wereld geschapen.

En die God is Eén. Hij is in Zichzelven en als God Eén. Er is bij Hem geen samenstel van deelen, gelijk bij het schepsel. In Hem is wezen en natuur en eigenschap en vermogen en werking één. God is volmaakt God in zijne eigene volkomene totaliteit, en al de volheid Gods is God. En buiten God is niets God. God is een eenig God, en Hij alleen. De schepping is Gods werk, zij vormt geen bestanddeel van God. Schoon zij Gods beeld weerkaatst, nochtans drukt zij het Goddelijke Wezen geen vorm in, en zij stelt aan de absolute eenheid Gods geen perk. Scheppend, deelt God aan het schepsel niet iets van Zijn eigen Wezen mee. De schepping vloeit niet uit God, is geen stuk van zijn Wezen, een uitgroei van Hem Zelf; maar zijn gewrocht, het werk van zijn willen. Zij verrijkt Hem dan ook niet, evenmin verzwakt zij Hem, noch stelt zij Hem paal of perk. God komt niet pantheïstisch in zijn eigen werk tot bewustzijn en ontwikkeling. Hij is vóór de schepping, en essentieel blijft Hij boven haar staan. Zoowel ná als vóór den tijd is de eenige

eeuwige waarachtige God in Zichzelven de onveranderlijke Vollevende en Volzalige. Daarop maakt de wereld geenerlei inbreuk. De schepping is vrucht van Gods willen. Zij is Gods gewrocht. En Hij bezit haar voor Zichzelven. Daarom geeft Hij Zich door zijn Woord dan ook bijzonder te kennen als den eenigen waarachtigen God, uit wien en door wien en tot wien alle dingen zijn, den Schepper des hemels en der aarde, aller schepselen Heer. Vandaar, dat ook zelfs de duivelen gelooven, dat God een eenig God is. En weshalve Hij tevens is een eenig wetgever, Die behouden kan en verderven. Waarom het dan ook het eerste van al de geboden is: "Hoor, Israël! de Heere, onze God, is een eenig Heere."

God is ook één in betrekking tot Zijne schepping. God en Zijne schepping zijn niet identisch: één in wezen; evenmin zijn zij elkanders gelijken, elk met een eigen wezen en onafhankelijk zelfstandig bestaan; de schepping is Gode ondergeschikt. Zij heeft haar wezen en bestaan uit en door en tot God. De schepping heeft levende banden en daarom eeuwige zekerheid in den Schepper. Gods wil bepaalt haar. Van eeuwigheid bezat God haar in Zijnen raad en wil, en in den tijd schiep Hij haar naar Zijn onveranderlijk voornemen. De wereld der schepselen heeft daarom haar bestaan en hoedanigheid en vrijheid en bestemming in 's HEEREN wil en wet. De schepping is er door en naar Gods wil; en zij openbaart en volbrengt Gods wil. "Geen ding geschiedt er ooit gewisser, dan 't hoog bevel van 's HEEREN mond: Zijn Godd'lijk almacht spreekt, en 't is er, Zijn wil gebiedt, en 't wordt terstond." Daarom dan ook is "Gode waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht; want Hij heeft alle dingen geschapen, en door zijnen wil zijn zij, en zijn zij geschapen."

Ook in het willen van Zijne schepping is God Eén. Hij openbaart Zich aan ons als God, Die vóór de schepping is; en die de Schepper is des hemels en der aarde. Eer de dag was, is Hij. Als Hij werkt, keert niemand het. Hij is de eerste, ook is Hij de laatste. "In den beginne", als nog geen schepsel bestaan heeft, is Hij daar als de levende God, als de Almachtige en Souvereine, als de absolute Oorzaak en Bron aller dingen, die Hij schept. En dan is daar ook het eeuwige besluit Gods, de raad Zijns willens, zijn welbehagen, zijn voornemen, zijne voorverordineering en uitverkiezing en verwerping. En door eene onmiddellijke daad Gods wordt bij den aanvang uitvoering gegeven aan het onveranderlijk eeuwig besluit over al wat in den tijd zal zijn en geschieden. Almachtig en oppermachtig roept God de dingen, die niet zijn, alsof ze waren. Uit het scheppen Zijner schepping wil God dan ook van ons gekend worden als de almachtige en vrijmachtige Schepper, Onderhouder en Bestierder aller dingen. Wie zou Hem naar waarde noemen? "Bij wien zult gijlieden Mij vergelijken, dien Ik gelijk zij? zegt de Heilige. Heft uwe oogen omhoog, en ziet, wie deze dingen geschapen heeft; die in getal hun heir voortbrengt; die ze alle bij name roept, van wege de grootheid zijner krachten, en omdat Hij sterk van vermogen is, er wordt er niet een gemist." En gelijk

nu God met eenen onveranderlijken wil de wereld van zijn schepselen wil, zoo is Hij ook onveranderlijk in zijnen wil over zijn volk. Daarom is ook Jakob's weg niet voor den Heere verborgen, en Israël's recht gaat niet van zijnen God voorbij; want de eeuwige God, de Heere, de Schepper van de einden der aarde, wordt noch moede noch mat. De Bewaarder Israëls sluimert nooit. Onze God is eenig!

Eén is God ook bijzonder in het willen van de Schepping voor Zichzelf. Zulks blijkt duidelijk uit de openbaring Gods in en door en in betrekking tot het geheel der geschapene dingen. De Schepping is eene éénheid. In de gansche Heilige Schrift wordt in de schepping van hemel en aarde heel het scheppingswerk Gods als een éénheid samengevat. De Schepping echter is niet slechts eene éénheid, maar zij is ook uit en tot eene éénheid. Gen. 1:1 openbaart ons de éénheid der Schepping van haren aanvang, alsmede de eerste onderscheiding van die éénheid, waarvan voorts alle onderscheiding in het scheppingswerk uitgaat. En aan het einde van de scheppingsweek zijn volbracht de hemel en de aarde, en al hun heil; en ontplooit zich voor ons oog het ééne machtige scheppingswerk Gods in de harmonie van de eenheid en onderscheidenheid aller creaturen; zoodat het kan heeten: "En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed." Daarin was feitelijk ook reeds gegeven het beginsel van Gods zedewet. Gods wijze van doen strekte het zedelijk schepsel tot regel en richtsnoer. Dat Schriftwoord doet ons de Schepping kennen als eene organische éénheid bij hare veelvoudigheid van schepselen, als het ééne machtige kunstgewrocht Gods, dat ons God Zelf doet kennen in Zijne gedachte en voorstelling, in Zijn willen en werken, door Zijn Woord en Geest, waardoor alle dingen met elkander verband houden, op hun doel en daarin mede op elkander gericht zijn. De schepselen komen daarbij uit, elk naar eigen wezen en aanleg, in hunne onderlinge organische ordening van één bedoelen. Zij komen uit in ééne opklimmende rij, telkens hooger begaafd in natuur en werking; opklimmende tot organische wezens, tot bezielde wezens, tot den redelijken, zedelijken, geestelijken mensch: het hoogste schepsel Gods op aarde. Tot hem klimt de Schepping in de schepselen op. In hem heeft de Schepping hare éénheid en voltooiing. De mensch is haar kroon en heer. Hem is zij onderworpen; hem openbaart zij Gods macht en kracht en heerlijkheid, alsmede Zijn wil en wet voor het leven van het creatuur; hem laat zij zien eene wereld van harmonie, maar ook van tegenstellingen; hem toont zij een leven van liefde en toewijding, van vrijwillige overgave in den dood, van een opwaking uit den dood tot een nieuw, hooger, rijker leven; hem dringt zij tot bewondering en erkenning en dank en lof; hem wijst zij in symboliek en type en schaduw, van haren aanvang af, op het licht, de morgenster, den dag, den hemel, de goede aarde, den boom des levens, de planting des HEEREN, het verbond, de gemeenschap, de heerschappij, de antithese van goed en kwaad, het stervend-opstaand tarwegraan, den goeden herder, den waren wijnstok, de blijvende wereld der on-

zienlijke goederen, de gewilligheid der liefde en de getrouwheid van den vriend, opdat hij voor zich zou zoeken de dingen, die boven zijn, en bewaren het hem toebetrouwde pand, het erfdeel des Heeren, uit liefde tot zijn Vriend, den grooten Schepper van 't Heelal. Dus spreekt God tot den mensch in en door de Schepping. Aldus sprak Hij ook tot hem aangaande de Schepping. In het scheppingsverhaal spreekt God, van Zichzelf, als God, als Schepper, als oppermachtige Gebieder; maar ook van Zijn scheppen, Zijne schepselen en Zijne schepping; en eveneens van Zijne ordinatiën voor het leven Zijner schepselen en van Zijn gebod voor het willen des menschen. Ook de zedelijke vrijheid des menschen is Gods schepsel. Ook haar stelt God de wet. En door die wilsdaad verbindt Hij in zedelijken zin de Schepping aan den Schepper. Daarin eischt Hij voor Zichzelf op het leven van het organisch geheel der geschapene dingen in de vrije wilskeuze van den mensch, als heer der Schepping en Godes vriend. De mensch moet zijnen God willen. Want God is Eén.

Deze levensordinantie der vrije liefde openbaart ons de éénheid Gods zeker wel op de allerhoogste, meest volstreckte en uitgebreidste wijze. Waarlijk, God wrocht alle dingen om Zijns Zelfs wil! Hij zoekt Zichzelf, ook in de vrije keuze van 's menschen wil, ja Zichzelf alleen. Dat is geen willekeur. Dat kan niet anders. Immers, God is het hoogste Goed, ook in betrekking tot het schepsel is Hij het eenigst Goed. Hoe zou Hij dan kunnen afdelen van te willen, te eischen, dat de mensch Hem liefhebbe? Nevens God toch is er voor hem niemand in den hemel; nevens God lust Gods kind ook niets op de aarde. God is de Rotssteen zijns harten en zijn Deel in eeuwigheid. In Gods beminnen van Zichzelf vindt hij het goddelijk voorbeeld van zijn eigen liefhebben van God. En in dat liefhebben is hij in den hoogsten zin des woords Gods beeld. De wet der liefde is de band des verbonds. Die band omvat zijne zaligheid. Zijn eeuwig leven is de bewuste en gewilde navolging van het volzalige liefdeleven des Drieëenigen. Daarin kent en smaakt en verheerlijkt hij God; daarin is hij zelf volmaakt. Op den absoluten, onbepekten, onvoorwaardelijken en volstrekten eisch: heb lief den Heere uwen God, van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganschen gemoede, en met alle krachten, mag niets worden afgedongen. Betreffende Gods wil voor onzen wil moet de begeerige bede zijn: "HEERE! leer mij den weg uwer inzettingen, en ik zal hem houden ten einde toe. Geef mij het verstand, en ik zal uwe wetten houden, ja ik zal ze onderhouden met ganschen harte. Doe mij treden op het pad uwer geboden, want daarin heb ik lust."

Komt nu echter door de ingaving des duivels en de moedwillige ongehoorzaamheid des menschen het donkere stuk der zonde zich inschuiven tusschen den Schepper en het schepsel, en zet de zondaar, zooveel aan hem staat, in ijdele zelfbepaling Gods liefdewet opzij; dan eerst openbaart de God des verbonds ten volle, dat Hij is een éénig HEERE. De zonde doet Gods wet niet teniet. Als God werkt, keert niemand het. God handhaaft Zich in Zijnen wil voor den wil des menschen. Hij doet den

zondaar gevoelen de sterkte van Zijnen toorn, en verschrikt hem door de grimmigheid Zijner verbolgenheid; zoodat deze ontwaart, dat er buiten het spoor van Gods geboden geen leven is, maar verderf en ondergang. Hij rechtvaardigt Zich in het stellen van Zijn gebod voor de keuze van 's menschen vrijen wil. Doch Hij realiseert ook positief Zijne liefdewet in de hartelijke begeerte van den begenadigden zondaar in Christus. Christus vervult Gods wet, in zijn leven en sterven, en voor de gegebenen Zijns Vaders. En door de wet des Geestes des levens in Christus Jezus wordt de vernieuwde mensch weer vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods; zoodat de verlostte het uitjubelt: "Hoe lief heb ik uw wet! Zij is mijne betrachtting den ganschen dag."

In die begenadiging van den zondaar in Christus laat God ons het harte zien van Zijn willen voor Zichzelven van de vrije liefde des menschen. Die wil is absoluut volmaakt Goddelijk heilig en daarom onuitsprekelijk eeuwig goed voor den mensch. Daarom kon Christus zeggen: "Zie, ik kom! — Ik heb lust, o mijn God! om uw welbehagen te doen; en uwe wet is in het midden mijns ingewands." Daarom kon Hij naar vrije wilkeuze zijnen Vader gehoorzaam worden tot in de verberging des aangezichts en groote verschrikking en vervloeking des kruises, sprakeloos Zich ten offer wijden, en met zijn leven Borg worden voor zijn volk. Dat kon Hij doen, omdat Hij God kende in de heerlijkheid Zijner liefde en in de volstreckte heiligheid van Zijnen wil. Dat deed Hij, opdat Hij God mocht openbaren, zooals Hij waarlijk is: Eén, absoluut éénig, volstreckt zonder gelijke, alles en allen beheerschend, ook 's menschen vrijen wil, eeuwig beminneijk. Opdat in de vrije liefde der verlostten mocht uitstralen Gods Zelfliefde. Opdat God alles mocht zijn, en in allen.

Dús zij het. God zij Eén, gelijk Hij waarlijk Eén is. Hij zij Eén in onze liefde.

H. D.

HIJ LEIDT MIJ !

In groene weiden! niet altijd; somtijds
Leidt Hij, Die 't beste weet, in liefde mij
In 't donker, of in dorre woestenij;
Van uit het zonlicht in een duist'ren nacht.
Hoe licht had dat aan 't wank'len mij gebracht,
Indien 'k niet wist: "Hij houdt mijn hand gevat".
Dus, zij het licht of duister op mijn pad,
'k Vertrouw, ofschoon ik zijne leiding niet bevat.

En gaat het over heuv'len, licht en klaar,
Of door valleien, waar de schaduw zwaar
En somber rust; om 't even, Hij is daar!
En meer nog: waar het pad ook henen leidt,
Heeft Hij mij kracht en sterkte toegezeid,
En voert mij aan zijn hand in veiligheid.
Zoo steeds Hem volgend, kom ik eindelijk aan
In 't beette land, waar 'k mogelijk zal verstaan
Waarom zijn wijsheid mij deez' weg deed gaan!

HET BEELD GODS

Gods beeld is het eigenbeeld van God Zelf. God is volkomen Zelfbewust. Hij heeft eene zuivere voorstelling van Zichzelven. Daarin bezit Hij Zijn eigen beeld. Het klare spiegelvlak van Gods absoluut Zelfbewustzijn weerkaatst volmaakt Zijn eigen evenbeeld. God kent Zichzelven in al de volheid van zijn eigen wezen, leven en willen. Hij is voor Zichzelven openbaar. Voor Hem is er in God geene verborgenheid. Hij peilt de diepten van zijn eigen wezen, doorschouwt de geheimen van zijne eigene heilige Drievuldigheid, verstaat de liefelijkheid van Zijn eigen leven der vriendschap, en begrijpt ten volle het willen van Zichzelven naar al den rijkdom Zijner Godheid. God ziet Zichzelven als God. Dus bezit Hij Zijn eigen beeld.

Dat beeld behaagt Hem. God heeft een welgevallen aan Zichzelven. Hij verlustigt Zich in zijne Zelfaanschouwing. "De opperste Wijsheid", te allen tijd voor Zijn aangezicht spelende, is een voedsterling bij Hem. De Eeniggeborene des Vaders, "alzoó hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld Zijner zelfstandigheid", — het beeld des onzienlijken Gods —, is dagelijks Zijne vermaken. De Vollevende is in Zichzelven de Volzalige. De Drieënige is in Zijn eigen verbondsleven de Algenoegzame. Evenwel wilde Hij, om Zijns Zelfs wil, in Zijn deugdenbeeld, Zichzelven naar buiten uitstralen. Dat was Zijn onveranderlijk voorneemen. Daarom kon de "Wijsheid", als de afgronden nog niet waren, aleer de bergen ingeest waren, vóór de heuvelen, van den aanvang, van de stofjes der wereld aan, spelen in de wereld Zijns aardrijks en zich vermaken met de kinderen der menschen. Immers, God dóet al wat Hem behaagt.

God schiep naar Zijn eigen beeld, zoodat Hij in het geschapene daarvan het evenbeeld, Zijne gelijkenis aanschouwt. De schepping gelijkt Gods beeld. De idee der schepping ligt in dat beeld, de gedachte der schepping vertolkt dat beeld, het gelaat der schepping weerspiegelt dat beeld. Dat geldt van de schepping in hare organische éénheid. Zij is een schoon boek van Gods Zelfopenbaring. Wel is er rijke verscheidenheid tusschen de onderscheidene creaturen onderling, en ook is ieder afzonderlijk schepsel de belichaming van eene bijzondere gedachte Gods; maar al de werken Gods samen, in organische gemeenschap en levensactie en eindbestemming, vertoonen ons het deugdenbeeld des Scheppers en noemen ons den NAAM des HEEREN. Scheppend heeft God Zichzelven zóó geopenbaard, in en door en aan Zijne schepselen, dat de werken Zijner handen Hem daardoor kennen, genieten, liefhebben en grootmaken, in Zijne volmaakt-heden, werken en willen. De zienlijke dingen openbaren, van de schepping der wereld aan, niet slechts de onzienlijke dingen van Gods eeuwige kracht en goddelijkheid, maar tevens, dat de Schepper door Zijne schepselen wil worden verheerlijkt en gedankt. Gods Zelfopenbaring in en door en aan de wereld Zijner schepselen is zedelijk van aard. God bedoelt met zijne Zelfopenbaring de verheerlijking Zijns Naams. Hij zoekt Zich te verlustigen

in het werk Zijner handen. Daartoe stelt Hij alle dingen Zichzelven dienstbaar. De schepselen, ieder afzonderlijk naar eigen aanleg, levenswet, werkkring, tijd, plaats en bestemming, moeten God, niet passief, maar actief, — want doode dingen schiep God niet —, van ganscher harte en met alle krachten roemen en prijzen; en te zamen moeten zij met gemeen accoord Zijnen lof nog grooter maken. Het lagere moet daarbij het hoogere praeformatisch dienen, dat hoogere afbeelden en aankondigen, zelf om dat hoogere roepen, om door dat hoogere op te klimmen tot den Allerhoogste. De mensch is het hoogtepunt der schepping. Tot hem klimt de schepping op, in hem vindt zij haar sluitsteen, hare beknopte samenvatting, haar hoofd en heer, haar profeet en priester. In het hart des menschen ligt de snaar, die, op de aanraking van den Almachtige, de gelijkenis van Gods beeld in het schepsel werken doet. De vrije liefde zijner ziel is de band der volmaaktheid, de vervulling van Gods wet en de realisering van Zijn verbond. Als de mensch in zichzelf de schepping den Schepper doet liefhebben van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganscher gemoede, en met alle krachten; dan trilt in hem na het goddelijk volmaakt liefdeleven des Drieëenigen; dan gelijkt hij daarin Gode; dan werkt in hem de gelijkenis zijns Gods; dan is hij het beeld Gods, en in hem de schepping, naar het evenbeeld desgenen, die hem geschapen heeft.

Dus heeft God Zich den mensch gedacht. En aldus schiep Hij hem. Na bijzondere beraadslaging met Zichzelven, — naar Zijne *meerheid* in Zijne *eenheid*, — en openbaring van Zijne gedachten en oogmerken, formeerde de HEERE God den mensch, uit het stof der aarde en door de inblazing in zijne neusgaten van den adem des levens, naar Zijn eigen beeld, en als Zijne gelijkenis; man en vrouw schiep Hij de menschen. En Hij zegende hen, en zeide tot hen: “Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de visschen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt!” In de eenheid van den eersten mensch schiep God het beginsel van de veelheid en de volheid der menschheid. Gelijk God zelf in de eenheid van Zijn wezen een volheid van leven, volmaaktheid en heerlijkheid bezit, bij een drieheid van personen; zoo vertoont ook de Schepping, met inbegrip van den mensch, haar kroon en heer, als Gods Zelfafspiegeling, in haren organischen samenhang in de voltooide menschheid de volheid van Gods beeld. Dus heeft God in Zijn scheppen van den mensch naar Zijn eigen beeld Zijn scheppingswerk voleindigd, om te volmaken. Zoodat eerst aan het einde der eeuwen de gelijkenis Gods in het schepsel ten volle evenbeeld zal zijn van het beeld, dat God heeft van Zichzelven.

Aan de volmaking van het evenbeeld Gods in het geschapene stelde God den mensch dienstbaar. Nadat Hij Zichzelven aan Adam geopenbaard had, tot hem gesproken had van Zijn scheppingswerk en van Zijne goddelijke beschikkingen en ordinantiën, ook Adam toebe trouwd had de naamgeving Zijner schepselen en voorzien

had in diens bewuste behoefte aan eene hulpe, die als tegen hem over mocht zijn, en dusdoende den mensch bekwaamd had tot het verrichten van zijne eigenlijke levenstaak, en ook eenen hof geplant had tegen het oosten; “Zoo nam de HEERE God den mensch, — dien Hij Zichzelven naar Zijn beeld geformeerd had, — en zette hem in den hof van Eden, om dien te bouwen, en dien te bewaren. En de HEERE God gebod den mensch, zeggende: Van allen boom des hofs zult gij vrijelijk eten; maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.” Daarmede legde God den levensknoop van den stralenbundel Zijner gelijkenis in de wereld der schepselen in het centrum van ’s menschen bewustzijn en in de vrije keuze zijns harten. De mensch moest bewust en willend handelend optreden als Gods geschapen beeld onder de schepselen.

In dien verheven zin is de mensch Gods beeld. Schoon schepsel, en alszoodanig uit de schepping en begrepen in de schepping, zoodat hij zelfs mede uit en door de onder hem staande wereld van creaturen God, zichzelf en den kosmos leert kennen; zoo is hij anderzijds in specifieke zin het actieve, bezielde, levende beeld Gods onder de schepselen, in wien God Zich voor de schepselen en in Zijne Schepping openbaart. Hij is Gods beeld betreffende de Schepping. En gelijk God in zijn eigen beeld, dat Hij van Zichzelven heeft, Zijne gelijkenis ziet, zoo gelijkt ook de mensch Gode; zóó, dat niet alleen het schepsel Gods gelijkenis in hem ziet, maar ook God zelf in den mensch, en daarmede in de wereld Zijner schepselen, Zijn evenbeeld aanschouwt. In relatie tot de Schepping is de mensch Gods gelijkenis.

Verwant aan den Schepper en de Schepping beide, is de mensch bekwaam tot kennis van God en Zijn werk. Van Gods geslacht, geroepen tot Zijn kindschap, ingewijd in de heilgeheimen van Zijn vriendschapsverbond, is hij geschikt tot de zalige gemeenschap van Gods heilige liefde en de verkondiging Zijner deugden. Als microcosmos, als het kort begrip der geschapene dingen, verstaat hij Gods werk, doorschouwt hij de organische verbindingen der schepselen tot vermenigvuldiging en hoogere ontwikkeling; en dus vermag hij de Schepping door te voeren tot hare eeuwige bestemming, en de reflectie van het beeld Gods in het Heelal in eigen hart, met verstand en wil, te verheffen tot bewuste aanbidding. In en door den mensch vermag het schepsel God recht te kennen en van harte lief te hebben.

Dat nu moet de mensch willen. Den beelddrager Gods past volmaakte heiligheid. Als onderkoning Gods moet hij willen zijn ’s Heeren knecht. Hij mag niet voor zich rooven, wat Godes is. Hij mag niet iets oorspronkelijks willen zijn; maar voor verstand en wil alles vinden in zijn Heer. Hij zij heiliglijk, wat God hem maakte: de gelijkenis van Gods beeld. Hij zij priester-koning, in betrekking tot alle creatuur en voor zijn Heer.

Doch als die geschapen beelddrager Gods nu, zooveel aan hem staat, zulks niet verkiest, maar onder satans verleidend spel waant Gode evangelijk te zijn, — geen

afdruk van het oorspronkelijke —, en in de zedelijke keuze zijns harten omslaat in zijn eigen tegendeel, zoodat hij gaat liefhebben, wat hij moest haten, en haten, hetgeen hij moest beminnen: dus zondigt, doende de begeerten van zijnen vader den duivel; dan brengt dit God niet in verlegenheid, en wordt daardoor Gods eeuwig voornemen niet verijdeld. Gods vrijmachtig welbehagen toch greep dieper. Naar Zijn raad wil God, dat de gekochten met het bloed des kruises, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie, den beelde Zijns Zoons gelijkvormig zullen zijn; opdat Deze zij de eerstgeborene onder vele broederen. De eerste Adam, wiens beeld wij gedragen hebben, moet plaats maken voor den Heere uit den hemel. Het meerdere doet het mindere wijken. De laatste Adam maakt de zijnen tot koningen en priesters Gode en Zijnen en hunnen Vader in boven-aardschen zin. Gods kinderen zullen het beeld des hemelschen dragen.

De hemelsche volmaking van Gods beeld grijpt plaats naar het eeuwig welbehagen des HEEREN in Christus. In Gods onveranderlijk voornemen hebben de mysteriën in het vleeschgeworden Woord hun vasten grond. God heeft gewild, dat de gelijkenis Zijns beelde in het schepsel gelijkvormig zou zijn aan het afschijnsel Zijner heerlijkheid in den ongeschapen-Eeniggeborene, die in den schoot des Vaders is. De Maker en het maaksel ontmoeten elkander in den Middelaar Gods en der menschen. In Hem legde God Zijne schepping aan Zichzelf vast. Hij toch is het beeld des onzienlijken Gods en tevens de eerstgeborene aller creature. Door Hem zijn alle dingen geschapen; en Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan te zamen door Hem. Ook is Hij het hoofd der gemeente. En in de rol des boeks is van Hem geschreven. Hij is van eeuwigheid af gezalfd geweest. Daarom konden van de grondlegging der wereld af, ja, zelfs vóór den aanvang van de stofjes der wereld, zijne vermaken zijn met der menschen kinderen. En ook heeft Hij lust om Gods welbehagen te doen; Gods wet is in het midden zijns ingewands. Daarom kan God in de herschepping de volle mogendheid zijner kracht openbaren. In den Zoon zijner liefde kan God de wereld weer met Zichzelf verzoenen, en in de volheid des tijds onder Christus als Hoofd alles weer bijeenvergaderen; zoodat de gansche verlorene schepping Zijn volmaakt deugdenbeeld zal afstralen in hemelsche heerlijkheid.

En dan zal er in den weg van zonde en genade, van lijden en dood en opstanding en vernieuwing eeuwige winste zijn. De nieuwe menschheid, in Christus begenadigd, gewasschen in Zijn bloed, gereinigd en geheilgd en verheerlijkt door den Geest, zal de uitstorting van Gods liefde opvangen in een meer ontvankelijk gemoed en weerkaatsen met inniger ritselingen van dankbare wederliefde. De indruk van Gods beeld is dan verscherpt en de gelijkenis er van is voller, rijker, meer sprekend, meer treffend, meer in bijzonderheden overeenkomend. Als straks in de eeuwige hemelsche heerlijkheid de genadige God in toegenegene goedertierenheid Zich zal wenden tot den verlost menschen en deze tot God zal naderen met heilige beving en kinderlijke vrijmoedigheid en zij el-

kander zullen zien van aangezicht tot aangezicht in den Middelaar Jezus Christus, dan zal die zalige gemeenschap der vriendschap openbaren de volmaakt zuivere wederkeerige werking van het oorspronkelijke beeld en zijne gelijkenis. En op het gezicht van dat voltooide beeld Gods zal al wat adem heeft voor God nederzinken in bewondering en aanbidding, en den naam des HEEREN prijzen, eeuwiglijk en altoos, en in immer klimmende mate. De lof des HEEREN zal groot zijn.

H. D.

THE LIE AND ITS FATHER

And the serpent said unto the woman,
Ye shall not surely die. — Gen. 3:4.

There can be no question about the fact, that it was the temptation by the Devil that completed the antithesis before the mind and consciousness of our first parents. There must have been, indeed, a certain silent language proceeding from the tree of knowledge of good and evil itself. For the tree was beautiful to behold and its fruit appeared good to eat. In the tree itself there was, therefore, an appeal to the senses which was apparently in conflict with the Word of God that to eat of the tree meant certain death. The antithesis between good and evil, righteousness and unrighteousness, light and darkness was, therefore, certainly present even apart from the temptation by the Serpent. But the fact remains that this antithesis is not complete until the Devil offers his own deceitful interpretation of the tree and places his word of darkness over against God's Word of light and truth.

Even though in the entire narrative of the temptation and fall of our first parents in Paradise the devil is never definitely mentioned, yet there never was any doubt in the mind of the Church that he is the Tempter embodied for the occasion in the serpent. And the Word of God amply supports this conception of the Church. The curse that is pronounced upon the serpent cannot be fully and satisfactorily explained if it is applied only to the serpent as such. Other passages of the Word of God plainly ascribe the first temptation to Satan. Thus it is with the word of Jesus so well-known and so frequently quoted: "Ye are of your father the devil, and the lusts of your father will ye do. He was a murderer from the beginning, and abode not in the truth because there is no truth in him. When he speaketh a lie, he speaketh of his own, for he is a liar, and the father of it." John 8:44. It is evident that the description "murderer from the beginning" can be understood only with reference to the first temptation in Paradise. Besides, in Rev. 12:9 he is specifically called by the name of the animal that served as his instrument in the temptation of the woman: "And the great dragon was cast down, the old serpent, he that is called the Devil and Satan, the deceiver of the whole world." And again the appellation "deceiver of the whole world" can retain its full meaning only when it is admitted that the very beginning of this deception proceeded from him. Neither does the belief that the serpent of

Gen. 3 is the devil rest only on the basis of a few scattered passages in Holy Writ. On the contrary, all the subsequent history as narrated in Scripture plainly refers to the devil as the one who at the very beginning of the world's course acquired a certain power and influence over it. For the drama of sin on the stage of the world's history is enacted nowhere by human agents alone; always there appears on the same stage, now in plain view of all who will see, now retreating in the darker background, now again darkly silhouetted upon the screen that separates the mere earthly from the specifically hellish section of the stage, the Prince of the powers of the air, the Old Serpent, that is called the Devil and Satan. All the history of sin and death points to a certain moment in the past when an alliance was formed between earth and hell, between man and the devil and corroborates the view that the serpent of First Paradise was none other than Satan himself.

The Word of God deems it important for the Church in the world to understand this connection between the darkness of this world and the Prince of the powers of the air, in order that she may be aware of the fact that her battle is not against flesh and blood. It is only in periods that are characterized by little or no consciousness of sin, increasing worldly-mindedness and growing frivolity, that God's revelation concerning the Prince of this world is silenced into oblivion and that belief in a personal Devil is ridiculed and relegated to the realm of superstition. It may be admitted, indeed, that the superstition of the Middle Ages, that represented the Devil with horns and hoofs and regarded him as living in witches and ghouls, deserves our whole-hearted condemnation for the simple reason that it was based on a wrong conception of the Prince of this world. It may be granted also, that a similar erroneous view of the devil lay at the basis of Luther's imagined visions of him, when he relates: "I heard some one walking on the floor above my head; but, as I knew it was only the Devil, I went quietly to sleep"; or when he imagines to fight Satan effectively with an ink-bottle. It is also true that the serious-mindedness with which Luther and the Reformers generally took the Devil and battled against him is far to be preferred above the shallow rationalism of a later date that denies the existence of Satan as a mere superstition and prefers to speak only of a vague power of evil within men. The folly of throwing ink-bottles at the devil is not quite as fatal as the utter foolishness of people that are characterized in the words of a certain German poet:

"The people would not suspect it was the devil,
Even if he had them by the throat."

However this may be, it cannot be denied that the Word of God takes pains to keep before the mind of the church this connection between the darkness of this world and the power of spiritual wickedness in high places, headed by the Devil. And Scripture admonishes us that against it we shall put on the whole armour of God that we may stand in the evil day. And it is for the same reason that

the Bible narrates rather in detail how in the beginning the alliance was formed between men and the Father of the Lie.

Gathering the data we possess in the Bible concerning this Evil One, we find first of all that the names given him in Holy Writ are very significant. He is called Devil or Slanderer, Calumniator; and Satan or Opponent, Adversary. These are his principal names. They represent him both in respect of his spiritual character as the Liar, in whom there is no truth, and in his attitude against God. For he is principally an opponent of God and one who slanders Him. All his plans and schemes and works have for their object opposition against the Almighty. For he hates God above all that is to be hated and all other things only in as far as they are with God. Names of a similar report, merely expressing certain specific aspects of his diabolical, God-opposing nature are such appellations as Destroyer, Deceiver, Evil One, Murderer from the beginning, Tempter, Father of the Lie and of the Liars. While other names are indicative of his great power and influence both in the realm of spirits and in the world of men. For he is called the Prince of Demons, the Prince of the Powers of the Air, the Prince of this World and the God of this World. Considering the import of these names in the light of all that Scripture reveals to us about this Evil Spirit we may conclude first of all that originally the Devil was one of the most glorious and powerful of angels, endowed with beautiful gifts and talents and assigned a place of princely authority and power among his fellow-angels. This may be gathered from the manifestation of his great power in his present state; from the fact that he is prince over the angels that fell with him; and from the fact that in the Word of God it is such a mighty and princely angel as Michael to whom seems to be assigned the special task of combatting the Devil. Dan. 10:13, Jude :9, Rev. 12:7. In the second place, it is at least suggested, that the Devil's first sin was pride and envy, dissatisfaction with the position assigned to him and the glory given him by God and the aspiration to the very throne of God. Martensen says: "He was Christ's younger brother, and became God's adversary, because he was not content to be second, but wanted to be first; because he was unwilling to bear the light of an other and wanted to be the light itself." And Jacob Böhme wrote: "Lucifer envied the Son his glory; his own beauty deceived him and he wanted to place himself on the throne of the Son." Certain it is that he expresses the awful ambition of his own devilish mind when the Tempter in Paradise assures man that he shall be as God if he only eats of the tree of knowledge of good and evil. Certain is too that in I Tim. 3:6 the apostle Paul suggests that pride is the characteristic sin of the Devil. And Jude speaks of angels that kept not their first estate but left their own habitation. In the third place it is evident, that because of his sin and rebellion he was accursed of God and, together with the spirits that rose with him in opposition to God was cast out, though neither he nor his fellow-

devils have been consigned to their final place of punishment. And lastly, it is plain, that as far as his spiritual character is concerned he is utterly and hopelessly darkness, unrighteousness, corruption and the father of the lie, so that the origin of darkness must be traced to him.

In connection with the first temptation of man a couple of questions present themselves to our mind. First of all the question arises: why is it that the Tempter appears thru the instrumentality of the serpent? And the answer seems twofold. It is evident that the devil was in need of some instrument in order to approach man in his state of righteousness. Direct access to Adam's heart and mind he could not gain, for the simple reason that the avenues of Adam's heart and mind and will were opened only toward God. With man in his state of sin and corruption this is different. There can be no question that Satan is able to tempt man directly, without any medium, approaching his mind and heart from within, after man once subjected himself in slavery to the Evil One. But with Adam in his state of righteousness this is still different, even as it is different again with the Second Adam. Surely, man was created with a free will. But this free will of man in the state of righteousness is not to be conceived as a certain neutrality or equal receptivity to the influence of both good and evil. On the contrary, man stood in positive knowledge of God, righteousness and holiness, and while, therefore, all the avenues of approach of his mind and heart and will and his whole nature were opened toward God, they were closed to the devil, unless man by an act of his own free will would turn about. This he had the power to do. Facing God in his state of righteousness he had the power to turn about and face the devil. But before man had thus fallen a slave to the devil the latter had no direct access to his soul and needed an instrument thru which he would be able to approach him objectively. And, secondly, the reason for his choice of the serpent must undoubtedly be sought in the peculiar nature of the serpent before she was cursed. Scripture suggests the reason by informing us that "the serpent was more subtle than any beast of the field." This, at least, suggests a certain peculiar fitness of the serpent to serve as an instrument for the devil's purpose. If we recall the effect of the evil spirits upon the herd of swine we probably have some suggestion as to the reason why Satan in Paradise could not reach his purpose thru the instrumentality of any animal, but that the subtle nature of the serpent lent itself in a peculiar manner to this object.

And the second question that presents itself is: why was the Devil permitted to enter into Paradise as the Tempter? One reason we already suggested at the beginning of this article: the temptation of the Devil served to complete and to make more definite the antithesis before the mind of man. For over against God's Word of truth the Devil places his own lie. What the devil really does in tempting man is drawing before his imagination a false conception of God, of man's relation to Him and of the world. He proves himself immediately the

Liar and the Father of the Lie. He lies slanderously about God, when he interprets God's commandment concerning the tree as motivated on the part of God by the evil desire to prevent man from attaining to the highest possible and most glorious state. He lies about man and his relation to God when he upholds before the woman's imagination as the highest conceivable ideal essential likeness to and equality with God. And he casts the darkness of his lie over the tree when he interprets that it is, indeed, a means thru which man may attain this equality with God if he only eats of it. Thus the antithesis was sharply defined. The Devil's temptation purposed to persuade man to abandon the truth of God and accept the lie of the Murderer from the beginning. And it was man's calling, as God's covenant-friend to overcome the Devil and choose the light rather than darkness. But in the light of history and from the point of view of God's counsel there is still another reason conceivable for this divine permission of the Devil's temptation. For thru it the power of darkness and of opposition becomes one with the Devil as its Prince. There are no two domains of darkness and no two hosts of opposition, the one in hell and the other on earth, the one having its origin in Satanic pride and the other separately in human disobedience, but these two are one. The Devil becomes temporarily the Prince of this world, and the wicked world is for a time his own domain. He becomes the spiritual Father of a wicked seed, the Father of Liars. But because of this unification of the powers of opposition in hell and in the world, the battle is also one. And the stage of this battle against the Adversary of God is the earth. And again, thus it becomes also possible that One stronger than the first Adam can lead the battle-host and gain the victory over this entire power of darkness. On the battlefield of this world Christ crushes the head of the Serpent and overcomes all his seed.

H. H.

CAN YOU ?

- Can you put the spider's web back in its place that once has been swept away?
- Can you put the apple again on the bough which fell at your feet today?
- Can you put the lily-cup back on the stem and cause it to live and grow?
- Can you mend the butterfly's broken wing that crushed with a hasty blow?
- Can you put the petals back on the rose? If you could, would it smell as sweet?
- Can you put the flour again in the husk and show me the ripened wheat?
- Can you put the kernel back in the nut, or the broken egg in its shell?
- Can you put the honey back in the comb, and cover with wax each cell?
- Can your life return to its pure estate, when once it is cursed with sin?

Selected.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD**I. *Het Verband met de Zaak Janssen.***

Het lijkt geen twijfel, dat er historisch verband bestaat tusschen de behandeling der zaak van Dr. Janssen en den aanval, dien men op ons deed met betrekking tot de kwestie der Gemeene Gratie. Hoe men zich dat verband ook voorstelle en op welke wijze men het moge verklaren, uit een historisch oogpunt is dit verband eenvoudig een feit. Velen hebben in den laatsten tijd beweerd: "Er zou nooit een Danhof-Hoeksema zaak geweest zijn in onze kerken als er geen Janssen-zaak geweest ware". Er zit waarheid in zulk beweren. Nooit zou de kwestie der Gemeene Gratie en de loochening daarvan op het tapijt gekomen zijn, op de wijze waarop ze er thans kwam, ware de aanleiding niet te zoeken in den strijd, dien we hebben gevoerd in de zaak Janssen. De feiten bewijzen dit ontegenzeggelijk.

In de eerste plaats blijkt dit uit de historische volgorde der dingen. Ondergeteekende schreef over de kwestie der Gemeene Gratie in *The Banner* van 1918-19 enkele artikelen. Toen was er niemand, die er aanmerking op maakte. Het moge waar zijn, dat sommigen aan die artikelen hoegenaamd geen aandacht wijdden, zooals Van Baalen belijdt in zijn eerste brochure tegen ons. Het is ook waar, dat velen onze uiteenzetting wel volgden. Feit is echter, niet alleen, dat men er niet aan dacht, om ons over dit schrijven kerkrechtelijk te vervolgen zooals later, maar dat de synode van 1920 ons nog weer benoemde voor dezelfde rubriek in *The Banner*. Nadat we onze gedachten over het stuk der Gemeene Gratie ten beste hadden gegeven, vond de synode geen bezwaar, om ons nog voor twee jaren als redakteur van *Our Doctrine* te benoemen. Een aanval op onze beschouwing werd niet gemaakt dan nadat we kritiek hadden uitgebracht op het besluit der synode van 1920 inzake Janssen. Wij meenden dat dit negatieve besluit der synode gevaarlijk was voor de toekomst onzer kerken en onzer school. Het sprak immers slechts uit, dat het der synode niet gebleken was, dat Dr. Janssen iets leerde, dat onvereinigbaar is met de Gereformeerde leer van de woordelijke inspiratie der H. Schrift en haar absoluut gezag voor geloof en leven. Temeer achtten we toen dit besluit zeer onvoldoende, omdat het ons voorkwam, dat het der synode wel uit de stukken had kunnen blijken, dat Dr. Janssen zoo iets leerde, dat in strijd was met Schrift en Belijdenis. Hoe dit ook zij, wij openbaarden onze ontevredenheid over dit besluit en gaven onze redenen daarvoor aan. Toen was het, dat voor het eerst een aanval op onze beschouwing in betrekking tot de Gemeene Gratie gedaan werd en dat wel door Dr. Janssen zelf. In plaats van eigen onderwijs te verdedigen, kwam het Dr. Janssen beter voor op tamelijk onsamenhangende wijze te schrijven over onze genade-beschouwing. Daartoe diepte Dr. Janssen uit onze vroegere *Banner*-artikelen enkele zinsneden op en beschuldigde hij ons op grond daarvan van allerlei verkeerde beschouwingen in betrekking tot God, de H. Schrift, de Wereld, etc., en spande hij al zijn krachten in, om aan te toonen, dat we hopeloos verzeild

waren geraakt in Anabaptistische wateren. We waren de Doopersche mijdinge toegedaan. Hoe dit in verband stond met den aanval, dien wij gewaagd hadden op het onderwijs van Dr. Janssen bleef deze in gebreke aan te toonen. Dit doet thans dan ook weinig ter zake. Het is genoeg, dat we er nogmaals aan herinnerd hebben, dat de bestrijding van ons op het stuk der genade uitging van Dr. Janssen. Hij heeft tot de kerkrechtelijke behandeling den eersten stoot gegeven.

Dit historisch verband blijkt ook zeer duidelijk uit de eerste brochure, die van de hand van Ds. J. K. Van Baalen tegen ons de kerkelijke wereld werd ingezonden. Wat deze dacht van het onderwijs en van de behandeling van Dr. Janssen is niet met zekerheid te zeggen. Maar wel is het een feit, dat de schrijver van "De Loochening der Gemeene Gratie" slag op slag zijn eigen geschrift in verband brengt met den strijd, dien wij voerden tegen Dr. Janssen en het telkens voor dezen opneemt. In de poging, die Dr. Janssen deed om zichzelf te verdedigen in *The Banner* is hij, volgens Van Baalen, door de Commissie voor Publicatiezaken verongelijkt (p. 32). Dr. Janssen is door ons al zeer onbeleefd en onbescheiden behandeld (p. 33). Wij hebben hem onrecht aangedaan (p. 34). Dr. Janssen heeft het met zijn beschuldigingen tegen ons van Anabaptisme, Rationalisme, etc. etc. toch wel bij het rechte eind gehad (p. 35 v. v.). Wij hebben Dr. Janssen op belachelijke wijze voorgesteld en op onverkwikkelijke wijze tegen hem geschreven (p. 42). Wij hebben den goeden naam van Dr. Janssen door het slijk gesleurd en Van Baalen kon en mocht dien goeden naam niet in dat slijk laten liggen, (p. 50, 51). Dr. Janssen heeft feitelijk reeds aangetoond, dat de loochening der Gemeene Gratie ketterij is (p. 63). Dr. Janssen is goed in de Gereformeerde Dogmatiek thuis en heeft aangetoond, dat de Belijdenisschriften Gemeene Gratie leeren (p. 63). Wij hebben eenvoudig doodgezwegen, wat Dr. Janssen e.a. tegen onze dwalingen hebben geschreven (p. 67). Wij vielen Dr. Janssen telkens in de rede en lieten hem nooit eens uitspreken (p. 75). Zoo wordt in dit kleine werkje telkens weer naar den strijd met Dr. Janssen verwezen, en de schrijver laat den indruk, dat deze strijd hem eigenlijk een spoorslag is geweest om een lans met ons te breken. We spreken slechts van feiten. Hoe het verband gedacht moet worden tusschen Van Baalen's eersten aanval op ons en zijn eigene beschouwing van de Janssen-zaak laten we in het midden. Dat dit verband bestaat is overduidelijk.

Dit verband blijkt eindelijk ook uit de houding dergenen, die in eigen kring tegen ons hebben gemeend te moeten protesteeren. Wij zullen over deze protesten en de wijze waarop ze behandeld zijn later schrijven. Wat we hier bedoelen te zeggen is alleen, dat deze protestanten ook aan de zijde van Dr. Janssen stonden. Daartoe behoort allereerst Ds. VanderMey. Het is overbekend, en schrijver dezes kan het getuigen uit persoonlijke ervaring, dat Ds. VanderMey het altijd voor Dr. Janssen opnam. En hetzelfde geldt ook van de andere broeders. Van twee

van hen weten we het met zekerheid, dat ze deelnamen aan de beweging, die hier in Grand Rapids op touw werd gezet, na de synode van 1922, om tijdelijk Dr. Janssen finantieel te steunen en ter bestemder tijd tegen zijn afzetting te protesteeren en voor zijn herstelling in zijn ambt te werken. Deze beweging schijnt langzamerhand een natuurlijken dood te zijn gestorven. Toen Dr. Janssen het onderspit moest delven begon men den naam van Janssen-man te schuwen. De eenigste die zichzelf tot het laatste toe gelijk bleef en getrouw bleef tot het uiterste aan Dr. Janssen was Ds. Q. Breen, die dan ook ten slotte alleen kwam te staan. Hij had den moed zijner overtuiging. Doch wat we wilden opmerken is, dat het juist deze Janssen-mannen waren, die tegen ons ageerden in zake de Gemeene Gratie.

Dit alles nu verklaart hoe het mogelijk was, dat bij velen de overtuiging post vatte, dat de strijd tegen ons hoofdzakelijk nog een Janssen-beweging was. En dit alles rechtvaardigt zeker de stelling onzerzijds, dat er verband bestaat tusschen onzen aanval op Dr. Janssen en ons aangevallen worden over de loochening der Gemeene Gratie. Of men dit verband alleen wil zoeken langs de lijn van persoonlijke motieven, of dat men ook principieel verband denkt te zien tusschen beide is een tweede vraag, die later wel zal worden opgelost. Het ging ons er slechts om, aan te toonen, dat de historische aanloop tot heel de beweging der laatste maanden tegen ons, zooals die haar hoogtepunt bereikte in de besluiten der synode van 1924, gezocht moet worden in den Janssen-strijd.

Daartoe moesten de feiten spreken.

En de les dezer historie is doorzichtig.

II. *Hoe de Zaak voor de Kerkeraden Kwam.*

Het lijdt geen twijfel, dat de Synode op zeer overtuigende wijze heeft bewezen, dat ze niet in staat was, om over de kwestie der Gemeene Gratie een oordeel te vellen en dat ze beter gedaan had met heel de zaak uit te stellen, of een commissie te benoemen om na verloop van tijd met advies te dienen. Wie getuige is geweest van de schier hopelooze verwarring, die er tijdens de discussie over deze kwestie, op den vloer der Synode heerschte, zal ons dit zeker wel willen toestemmen. Dat zulk eene groote verwarring nog goede, blijvende vrucht zou kunnen afwerpen voor de ontwikkeling der waarheid laat zich niet wel denken. Men was eenvoudig niet klaar voor een besluit, ook niet toen men toch eindelijk besluiten nam. Dat blijkt ook uit de besluiten zelf, die zeker geen bevrediging kunnen geven. En hoe ook Dr. Beets met verontwaardiging zijn hoogepriesterlijken mantel over ons stout optreden scheurt, en in weerwil van het feit, dat de redakteur van Onze Toekomst druk bezig is met een program van uitwerping uit onze kerken tegen ons op te stellen; ook trots alle theologische aanstellerij van Marnix, oftewel Van Andel, die het onderwijs aan de school onzer kerken heel wat veiliger zou maken door zich te wijden aan de studie der Nederlandsche taal in plaats van zich op te werpen als de beslisser aller theologische geschillen; — we zeggen, in weerwil van dit alles zullen

we het toch wagen, om de beruchte "Drie Punten" aan Schrift en Belijdenis kritisch te toetsen. En wij kunnen onze verontwaardigde tegenstanders tot hun geruststelling mededeelen, dat wij niets vreezen.

Dit alles is echter een zaak van later orde. De vraag, die beantwoord moet worden in het licht van de geschiedenis is deze: hoe kwam de synode in zoo groote verwarring? Waardoor kwam het, dat de synode kennelijk zoo weinig rijp was, om over de aanhangige kwestie te oordeelen? De geschiedenis, die aan de synode voorafging, zal moeten spreken, om deze vragen te beantwoorden. Immers, deze voorafgaande geschiedenis heeft voorbereidenden invloed gehad op de Synode, iets wat in dit geval wil zeggen, dat ze de verwarring heeft voorbereid. Drieërlei kenmerkt deze voorafgaande geschiedenis. Allereerst was er een zenuwachtig drijven van de zijde onzer tegenstanders, om ter elfder ure de zaak nog gereed te maken voor de synode. Wat men voor de aandacht had was niet een grondige behandeling der zaak, maar een spoedige behandeling onzer personen. In de tweede plaats, en in nauw verband met het eerste, is er een wederrechtelijk heenloopen geweest over den kerkeraad. Voor den vorm moest men nu eenmaal zijn protesten wel eerst naar de betrokken kerkeraden zenden, maar terwijl men dit deed had men de classis en ook de synode reeds in het oog. Het was de bedoeling zeker niet, om den kerkeraden gelegenheid te geven de zaak grondig te behandelen. Het was om de synode te doen, en de kerkeraad was slechts een "stepping-stone". En alweer in nauw verband met geheel deze beweging en de haast, die men had, om de zaak, zoowel als onze personen toch voor de synode te krijgen, staat in de derde plaats ook het feit, dat men ook weigerde om op de vergadering der classes de zaak te bespreken, om haar zoo voor de synode voor te bereiden. Men wilde door de classis naar de synode. En deze toeleg is gelukt. Maar het gevolg was dan ook, dat er niets op de synodale tafel lag betreffende deze zaak, dat wel voorbereid was. Er waren geen vaste lijnen, waarlangs men werkte. En het gevolg was hopelooze verwarring. De een sprak zus en de ander zoo, het eene voorstel volgde op het andere, om even snel weer te worden verworpen, totdat eindelijk, nadat men tot uitputtings toe gestreden had, het voorstel, dat hoofdzakelijk uit de Gereformeerde voelhorens van den president der synode te voorschijn kwam, bijval vond en aangenomen werd, schoon over het protest van onderscheidene afgevaardigden heen.

We zullen deze voorgeschiedenis eenigszins in bijzonderheden nagaan.

Op Zaterdag, 19 Januari 1924, kwamen twee leden van de gemeente van Eastern Ave., Grand Rapids, bij den leeraar aan huis. Ze hadden bezwaar tegen geschrift en prediking van hun leeraar. Ze kwamen echter niet met het doel, om deze bezwaren eens met hem te bespreken, want ze hadden reeds een kopie van een protest tegen zijn leer in den zak. Immers er was geen behoefte aan bespreking. Het was hun glashelder, dat de leeraar

dwaalde en dat zij den rechten kijk op de dingen hadden. En onder zulke omstandigheden bespreekt men de dingen niet, maar vraagt men eenvoudig of de aangeklaagde ook van plan is, om van standpunt te veranderen. Zoo kwamen ze dan ook. Ze vroegen den leeraar of hij nog onveranderd stond met betrekking tot het punt der gemeene gratie en op zijn bevestigend antwoord, haalden ze hun protest uit den zak, met het verzoek, dat hij dit wilde inzien. Hoezeer men alle bespreking schuw was blijkt wel uit het feit, dat dit protest reeds aan den kerkeraad van Eastern Ave. geadresseerd was. Het was dus eenvoudig een protest, dat voor den kerkeraad bestemd was. Men wilde antwoord van den leeraar. De leeraar maakte hun er attent op, dat het niet wel aanging voor hem, om een antwoord te geven op stukken voor den kerkeraad, maar beloofde over de zaak na te denken en hen zoo spoedig mogelijk van antwoord te dienen. Op Dinsdagmorgen, 22 Januari, waren de beide broeders op verzoek van den leeraar weer bij hem aan huis en deelde deze hun definitief mede, dat hij geen antwoord kon geven op kerkeraadstukken, en dat, indien ze van hem antwoord op hun protest wilden hebben, ze een protest aan hem moesten richten. De broeders gingen daarop terstond weer heen en gaven als hun gedachte te kennen, dat het hoegenaamd niet noodig was, om een bezwaarschrift aan den leeraar te richten en dat ze dan maar terstond zich bij den kerkeraad zouden voegen. Gedurende den dag echter bleken ze tot andere gedachten gekomen te zijn. Althans dienselfden avond klopten ze weer aan, nu met een protest dat niet alleen tegen den leeraar, maar ook tot hem was gericht. Inmiddels had zich nu een derde lid der bovengenoemde gemeente bij hen gevoegd. De leeraar beloofde de broeders nu, dat hij een antwoord zou opstellen en hun dat zou doen geworden. De broeders gaven echter aanstonds blijk van hun grooten haast, toen ze hun verlangen te kennen gaven, dat ze dit antwoord nog vóór den daarop volgenden Donderdag wilden ontvangen. Dat was kerkeraadavond. En de laatste vóór de classis! En daar moest de zaak immers heen, want op die vergadering der classis moesten immers de stukken opgesteld worden voor het Agendum der synode! En deze broeders, geen bespreking der punten zat hen in het hoofd. De leeraar gaf hun echter op zoo spoedige behandeling geen hoop. In de twee dagen hem gesteld had hij immers ook nog vier catechisaties, een begrafenis en een vereniging te leiden en bovendien nog allerlei ander werk. Hij beloofde echter zoo spoedig mogelijk werk te maken van hun bezwaarschrift. Het was immers ook ongehoord, dat een protest binnen tien dagen met persoonlijke behandeling zou beginnen, door den kerkeraad zou worden afgehandeld en op het agendum der classis zou staan.

De leeraar maakte er aanstonds werk van om een antwoord op te stellen. Toen hij echter bezig was met het opstellen daarvan, bleek het, dat verschillende punten niet duidelijk waren gesteld en voor meer dan een uitlegging vatbaar waren in het protest der broeders. De protestanten moesten licht verspreiden over hun protest. De leeraar besloot nog eens hen te verzoeken aan zijn huis te komen en verschillende dingen met hem te bespreken. Hij ver-

zocht daarom broeder J. De Hoog (de andere protestanten waren W. Hoeksema en H. Van der Vennen) om te komen. Deze gaf gevolg aan de uitnoodiging. Uit een gesprek met dezen broeder bleek ten overvloede duidelijk, dat de drie broeders zelf het protest niet hadden opgesteld, alsmede, dat J. De Hoog zijn eigen protest niet verstond, althans zichzelf niet vertrouwde om er licht over te verspreiden.*) Spoedig daarna gaven de broeders den leeraar dan ook per telefoon bij monde van J. De Hoog bericht, dat ze niet ieder persoonlijk maar wel met hun drieën bij hem wilden komen, om den inhoud van hun protest met hem te bespreken. Daartoe liet deze zich echter niet vinden. In de eerste plaats meende hij, dat de protestanten ieder persoonlijk aansprakelijk waren voor hun protest. In de tweede plaats kon de leeraar geen driemanschap in de gemeente erkennen. En eindelijk ging het niet aan, om telkens alleen te staan ten overstaan van drie getuigen. Hij bleef daarom bij zijn verzoek, dat ze ieder persoonlijk met hem zouden spreken. En de broeders gaven te kennen, dat ze in dat geval de onderhandeling met den leeraar afbraken en terstond naar den kerkeraad zouden gaan met hun protest.

De kerkeraad ontving dan ook hun protest op zijn vergadering van 14 Februari 1924. Natuurlijk verwachtte de leeraar niet anders of de broeders protestanten zouden nu hun protest bij den kerkeraad aanhangig trachten te maken op grond van het feit, dat de leeraar geweigerd had, om anders dan met ieder persoonlijk met hen te onderhandelen. Doch hierin vergiste hij zich. In plaats daarvan kwamen ze thans met de beschuldiging, dat de zonde van den leeraar geen geheime zonde was, en dat ze zich daarom aanstonds tot den kerkeraad konden wenden, zonder eerst met den leeraar te spreken. Op grond dus van deze beschuldiging wilden ze, dat de kerkeraad hun protest zou aanvaarden en behandelen. Dezen grond echter aanvaardde de kerkeraad niet. Het standpunt van den kerkeraad was, dat de broeders niet kwamen met aangifte van een openbare zonde, maar met een protest. Een openbare zonde geeft men eenvoudig aan. Men behoeft in zulk een geval niet te bewijzen, dat de daad zelf zonde is, doch alleen, dat de persoon in kwestie haar bedreven heeft. Zoo is het met een onkuischen wandel en zoo is het ook met ketterij. Heeft iemand hoererij bedreven en de zaak is openbaar, dan bewijst men niet in een protest, dat zulk een daad zonde is, maar men geeft eenvoudig

*) Wie de eigenlijke auteur is van het protest der drie broeders is niet met zekerheid te zeggen. Zeker is het, dat geheel de beweging der laatste maanden den indruk maakt van een goed georganiseerd complot tegen ons. Dit blijkt wel uit het feit, dat iemand anders achter het protest der drie broeders zit. Dit blijkt ook hieruit, dat toen de verschillende protesten op de classis verschenen, ze alle vier in brochure-vorm, gedrukt, ter classicale tafel lagen. Ze waren in gelijk formaat, blijkbaar op dezelfde pers, ten getale van 500 exemplaren gedrukt. Vraag: wie bekostigde dit alles? Dit blijkt ook uit een brief dien ondergeteekende ontving van iemand uit Holland. Deze deelde mede dat hij tegenwoordig geweest was bij een gesprek tusschen sommige broeders predikanten, waarin Ds. VanderMey gezegd zou hebben: "Hij moet er uit (Ds. Hoeksema, n.l.), maar hoe krijgen we hem er uit?" Bewuste brief werd ondergeteekende overhandigd door Ds. H. Keegstra, die ook bij dat gesprek tegenwoordig was. Een vreemde wijze van strijden voor de waarheid Gods, voorwaar!

den persoon bij den kerkeraad aan en eischt behandeling. En loochent iemand het recht van den kinderdoop of de leer der verkiezing, dan tracht men geen bewijs te leveren voor het goed recht van den doop der kinderen of van het schriftuurlijke van de leer der verkiezing, maar dan geeft men den schuldige aan en eischt behandeling. Doch van dit alles was er niets. Er was geen afwijking in den wandel, er was ook geen sprake van ketterij of dwaling, door de kerken reeds erkend. Daarom kwamen de protestanten dan ook met een protest, en had hun beschuldiging van openbare zonde geen recht. En de kerkeraad kon onmogelijk eerst den grond van openbare zonde aanvaarden, om dan het protest te behandelen. Aanvaardde de kerkeraad den grond en ging hij op dien grond op het protest in, dan was de leeraar feitelijk reeds veroordeeld eer nog het protest behandeld was. Daarom besloot de kerkeraad dan ook, dat de broeders eerst de beschuldiging van openbare zonde hadden in te trekken. Dit weigerden de protestanten. En op die weigering besloot de kerkeraad hun aan te zeggen, dat ze met die beschuldiging in het hart en op de lippen geen deel konden nemen met den leeraar aan het avondmaal des Heeren.

Hiertegen nu ontving de kerkeraad op zijn vergadering van 24 April 1924 een protest van genoemde broeders. Dit protest behelsde drieërlei. Allereerst een herhaling in zeer sterke bewoordingen van de beschuldiging van openbare zonde tegen den leeraar, met verwijzing naar Art. 74 en Art. 80 D. K. O. In de tweede plaats behelsde dit protest den eisch dat de censure op de protestanten toegepast zou worden opgeheven. Ze wilden aan het avondmaal toegelaten worden met handhaving van hun grove beschuldiging. En in de derde plaats een kennisgeving, dat bijaldien de kerkeraad bij zijn ingenomen standpunt bleef, ze met hun protest tegen de censure over hen en tegen "des leeraars valsche leer" zich bij de classis zouden vervoegen. En waar de kerkeraad bij zijn besluit bleef, wendden de protestanten zich met hun protest tot de classis Grand Rapids Oost, die 9 Mei vergaderde in de Eastern Ave. Kerk.

Wat er op deze drie-daagsche classis voorviel hopen we later te behandelen. Eerst hebben we nog te gewagen van andere protesten, die ook eerst ter kennis van den kerkeraad werden gebracht en daarna der classis ter behandeling werden aangeboden. In betrekking tot dit eerste protest kunnen we thans het volgende kortelijks samenvatten: 1. De protestanten waren persoonlijke onderhandeling met den leeraar eerst begonnen, doch braken die af, toen de leeraar met ieder afzonderlijk wenschte te spreken. De kerkeraad wilde, dat de broeders deze persoonlijke onderhandeling weer zouden aanknoopen; bleven er daarna nog bezwaren over, dan konden ze die wel belijnd voor den kerkeraad brengen. 2. Nadat ze op deze wijze persoonlijke onderhandeling hadden geweigerd, eischten de protestanten, dat de kerkeraad hun protest zou behandelen op grond van openbare zonde naar Art. 74 en 80 D. K. O. De kerkeraad weigerde dien grond over te nemen, en meende, dat de protestanten in zulk eene houding tegenover den leeraar met dezen geen

avondmaal konden vieren. 3. De protestanten hebben zich daarna op dezelfde gronden bij de classis vervoegd en de kerkeraad heeft zijn oordeel over de zaak der classis voorgelegd.

De volgende maal iets over de wijze waarop Ds. Van der Mey meende te moeten protesteeren.

H. H.

"HET OORSPRONKELIJKE VOORSTEL"

In ons vorig artikel: "De drie punten", hebben we gewezen op het feit, dat we in de finale uitspraak der Synode betreffende de kwestie der Gemeene Gratie formeel een gewijzigd substituut-voorstel hebben, dat aangenomen werd, nadat een ander substituut-voorstel was verworpen. Tot recht verstand van de finale Synodale besluiten, zoo zeiden we toen tevens, is derhalve noodig, dat we allereerst kennis nemen van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie van Praeadvies. Geheel natuurlijk toch zou de vraag kunnen rijzen, waarom de Synode het advies van hare commissie niet aanvaardde. Wat maakte een substituut-voorstel noodig? De reden kan gelegen hebben in het formeel van het advies der Commissie, of ook in hetgeen zij adviseerde, of in beide. O.i. was dit laatste het geval. Formeel was het voorstel der Commissie minder scherp belijnd, strikt genomen, wilde zij slechts, dat de Synode zich betreffende zekere punten zou uitspreken; en wat zij zelf achtte feit te zijn, stond voor het bewustzijn van vele afgevaardigden niet met genoegzame zekerheid vast. Dat deed de behoefte ontstaan aan het substituut-voorstel, dat later, gewijzigd, werd aangenomen. Om dit te doen verstaan, geven we in het onderstaande weer hetgeen de Commissie, als haar gevoelen, aan de Synode voorstelde.

Nadat de Commissie onderscheidene zaken ter kennis van de Synode gebracht had, en nadat zij de Synode van advies gediend had in het algemeen, — waarop wij later nog nader hopen terug te komen, — ging zij aldus voort tot de Synode te spreken; cf. rapport, bl. 6, III;—

"Er zijn echter drie punten, waarover, naar het oordeel uwer commissie, de Synode zich meer speciaal dient uit te spreken, n.l.:

1. De gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen, en niet alleen jegens de uitverkorenen. Dit punt acht uwe commissie van centrale beteekenis in de kwestie, die thans zooveel onrust in de kerk veroorzaakt. De twee volgende hangen daarmede ten nauwste samen en zijn er zelfs min of meer in begrepen.
2. De beteugeling der zonde in het leven van den enkelen mensch en in de samenleving.
3. Het doen van zoogenaamde burgerlijke gerechtigheid door onwedergeborenen.

Uwe commissie is van oordeel, dat de Synode zich daarover dient uit te spreken:

- a. Omdat wij hier te doen hebben met punten, waarin de broeders Danhof en Hoeksema positie hebben gekozen met stellingen, die zij voor hunne rekening hebben genomen en verdedigd;

- b. Omdat het punten betreft, waarover de belijdenisschriften zich duidelijk uitspreken;
- c. Omdat het voor de rust der kerken gebiedend noodzakelijk is, dat de Synode een beslist standpunt inneme.

Behandeling der drie punten.

Punt 1.

In verband met punt 1 zeggen de broeders D. en H. het volgende

Op bl. 244 van 'Van Zonde en Genade' zeggen de broeders: 'Genade zit niet in de dingen, maar louter in de goede gunst Gods. En evenmin zijn goud en zilver, regen en zonneschijn, gave en talent, op zichzelf genade. Genade kan wel in al die dingen werken, doch zij blijft altijd particulier en wordt alleen aan Zijn volk geschonken'.

In hetzelfde werk, bl. 252, lezen wij: 'Niet dat genade zelf overvloedt. Hoe zouden we dat toch op ons standpunt kunnen leeren, en tevens leeren, dat de goddelooze juist geen genade ontvangt? — Neen, maar de bedoeling was niets meer, dan dat de uitwendige gaven, die God in Zijne genade aan Zijn volk schenkt, ook neerkomen op de onrechtvaardigen, doch bij hen juist zonder genade'.

En op bl. 253 en 254 staat: 'Wordt deze genade der wedergeboorte echter niet in het hart gewrocht, dan mag een mensch nog zooveel uitwendige gaven ontvangen, ontvankelijk voor genade is hij niet. . . . Maar de vraag was, of iets den dooden zondaar, zonder de eerste genade der wedergeboorte, zonder de ontvankelijk-makende genade Gods tot zegen en genade zou kunnen zijn. En dat juist ontkenden we. Buiten de wedergeboorte, om het nog duidelijker te zeggen, is er geen ontvankelijk-makende genade, en buiten ontvankelijk-makende genade is er geen mogelijkheid, dat iets ons genade kan zijn'.

Ook heeft Ds. Hoeksema in 'The Banner' het volgende geschreven: 'Our Doctrine', art. 29: 'It is always maintained that it results in blessings only for this present time. But principally this makes no difference. The fact remains that, in some way, to certain extent, in a certain measure all men partake of grace, and hence God must be graciously inclined to all. Now it must be said that in the light of Scripture and in the light of the fundamental conception of our Reformed doctrine such an attitude of God is utterly inconceivable. . . . To maintain that, objectively speaking, God can assume an attitude of grace to them (the reprobates) say for six thousand years, is to make an attack upon God's holiness and righteousness. No sinner can stand in any relation to the holiness of God without being deprived of all grace. No naked sinner can maintain himself or be maintained as an object of love in view of God's righteousness. And principally it makes no difference whether you assume such an attitude of love and favor in God over against the sinner outside of Christ for an endless eternity or for a single minute. . . . Hence we deny that in any way or to any extent for time or eternity God assumes an attitude of positive favor or grace over against the reprobate'.

Deze uitspraken acht uwe Commissie in *strijd* te zijn met de Heilige Schrift en de belijdenisschriften, daar volgens Schrift en Confessie het vaststaat, dat God gun-

stig gezind is en genade bewijst aan hen, die de Schrift bestempelt als 'goddeloozen' en 'onrechtvaardigen', waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn.

Bewijs uit Schrift en Confessie:

A. Schrift: Ps. 145:9, Matt. 5:44, 45, Luk. 6:35, 36, Hand. 14:16, 17, I Tim. 4:10, Rom. 2:4; ook teksten, die er op wijzen, dat God met een welgemeend aanbod des heils tot allen komt, toonen dit aan. Vgl. onder meer: Ezech. 33:11 en Ezech. 18:23. (Met het oog op beperkte plaatsruimte schrijven wij deze teksten thans niet voluit; te meer niet, omdat wij later de bewijskracht dezer teksten aan Schrift en Belijdenis hopen te toetsen.)

B. Belijdenis.

'Dordtsche Leerr. II, 5, en III en IV, 8 en 9, welke handelen over de algemeene aanbieding des Evangelies. II, 5: 'Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in den gekruisigden Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; welke belofte allen volkeren en menschen, tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekeering en geloof'. III en IV, 8 en 9: 'Doch zoo velen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen. Want God betoont ernstiglijk en waarachtiglijk in Zijn Woord wat Hem aangenaam is; namelijk dat de geroepenen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen die tot Hem komen en gelooven, de rust der zielen en het eeuwige leven. . . . Dat er velen door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, niet komen en niet bekeerd worden, daarvan is de schuld niet in het Evangelie, noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde, noch in God, die door het Evangelie roept, en zelfs ook dien Hij roept onderscheidene gaven mededeelt'.

Enkele aanhalingen uit Gereformeerde schrijvers uit den bloeitijd der Gereformeerde theologie, om te bewijzen, dat de gewraakte uitdrukkingen niet op de Gereformeerde lijn liggen:

Calvijn, Institutie, Bk. II, Hfdst. II, 16:

'En niemand heeft hier te vragen wat de boozen die geheel van God vervreemd zijn, met den Geest te doen hebben. Want dat de Geest Gods gezegd wordt alleen in de geloovigen te wonen, zulks moet verstaan worden van den Geest der Heiligmaking, door welken wij Gode als zijn tempelen worden toegeheiligd. En desniettegenstaande vervult, beweegt, versterkt Hij alles door de kracht van dienzelfden Geest, en zulks volgens de eigendommelijkheid van ieder geslacht, die Hij hetzelve door de wet der schepping heeft toegeëigend. Indien de Heere gewild heeft, dat wij zouden worden geholpen door de werkzaamheid en den dienst der boozen, in de natuurkundige, rede- en wiskunstige en andere hiertoe behoorende wetenschappen, zoo laat ons van dezelve gebruik maken; opdat wij Gods gaven, in hen ons vanzelf aangeboden, verzuimend, niet om onze onachtzaamheid rechtvaardig worden gestraft'.

Institutie, Bk. III, Hfdst. XIV, 2.

'Want wij zien dat Hij hen, die onder de menschen de deugd betrachten, met velerlei zegeningen des tegenwoor-

digen levens achtervolgt. Niet dat die uiterlijke gedaante der deugd zijn minste weldaad zou verdienen, maar het belooft Hem dus te toonen, hoezeer Hem de ware gerechtigheid ter harte gaat, dewijl Hij niet duldt dat zelfs de uiterlijke en schijnbare hare tijdelijke belooning zou missen. Waaruit volgt hetgeen we onlangs beleden hebben, dat al zulke deugden, of liever beeltenissen van deugden, Gods gaven zijn; want er is niets dat eenigszins loffelijk is, dat van Hem niet voortkomt'.

Van Mastricht, Eerste Deel, p. 439: 'Hieruit ontstaat nu wel een drielerlei liefde Gods jegens de schepselen: Eén algemeene, Ps. 104:31 en 145:9, waardoor Hij alle dingen geschapen heeft, onderhoudt en bestiert. Ps. 36:7 en 147:9. Eén gemeene, zich wel tot de menschen bijzonderlijk uitstrekkende, juist wel niet tot alle en een *iegelijk*; maar evenwel tot *allerlei*, zonder onderscheid, zoowel verworpenen als uitverkorenen, van wat soort en geslacht dezelve ook zijn, aan welke Hij zijne weldaden uitdeelt, welke vermeld worden, Hebr. 6:4, 5; I Cor. 13:1, 2'.

Punt 2.

Met betrekking tot het tweede punt wordt het volgende gezegd door de broeders Danhof en Hoeksema:

'Niet Doopersch maar Gereformeerd', bl. 33: 'Wij verstaan zeer wel dat de zonde nog niet tot volle rijpheid is gekomen. Maar wij verklaren dit niet uit eene zekere stuitende werking Gods, waarvan noch in de Schrift, noch in de Belijdenis ooit sprake is, maar eenvoudig uit de organische ontwikkeling der dingen'. Bl. 49: 'En ga dan eens weer naar onze Belijdenis. Waar spreekt zij van een gestuit worden van het proces der zonde? Immers nergens. Gij zult toch zeker niet willen beweren, dat wij naar onze Gereformeerde Belijdenis zullen moeten gelooven en verkondigen, dat de zonde in haar loop gestuit wordt?'

Ook deze uitspraken acht uwe Commissie in strijd met de Heilige Schrift en met de uitspraken der belijdenisschriften, daar volgens Schrift en Confessie vaststaat, dat God door de algemeene werkingen Zijns Geestes, zonder het hart te vernieuwen, de zonde in haar onverhinderd uitbreken beteugelt, waardoor de menschelijke samenleving mogelijk is gebleven.

Bewijs uit Schrift en Belijdenis.

A. *Schrift*. Gen. 6:3; Ps. 81:12, 13; Hand. 7:42; Rom. 1:24, 26, 28; II Thes. 2:6, 7.

B. *Belijdenis*.

Nederlandsche Confessie, Art. 13: 'Waarop wij ons verlaten, wetende dat Hij de duivelen in den toom houdt en alle onze vijanden, die ons, zonder Zijne toelating en wil, niet schaden kunnen'. Art. 36: '.....willende, dat de wereld geregeerd worde door wetten en politieën, opdat de ongebondenheid der menschen bedwongen worde'.

Ook hier laten we een paar aanhalingen uit erkende Gereformeerde schrijvers volgen.

Calvijn, Institutie, Bk. II, Hfdst. III, 3.

'Bij vernieuwing ontstaat ons hier bijna dezelfde kwestie die voorheen is opgelost. Want in alle tijden zijn er eenigen geweest die, gedurende hun gansche leven door de leiding der natuur naar de deugd gestaan hebben. Ik spreek niet tegen, dat er vele struikelingen in hunne

zedes aangemerkt kunnen worden; echter hebben zij door het beoefenen van eerbaarheid blijk gegeven, dat er eenige zuiverheid was in hunne natuur..... Zoo schijnen dan dergelijke voorbeelden ons te leeren dat wij niet moeten meenen dat des menschen natuur geheel en al verdorven is, naardien door hare aansporing sommigen niet slechts door uitnemende bedrijven hebben uitgemunt, maar ook zich in den gedurigen trein des levens zeer eerbaar hebben gedragen. Doch hier moeten wij ons herinneren, dat temidden van die verdorvenheid der natuur, nog eenige plaats is voor de genade Gods, niet om dezelve weg te nemen maar te bedwingen. Want zoo de Heere, na het loslaten der teugels, de harten van een ieder liet dartelen in allerlei begeerlijkheden, zou er zonder twijfel niemand zijn, die niet met de daad toonen zou, dat op hem met het volste recht passen; al die kwaden, wegens welke Paulus de gansche natuur veroordeelt..... Daar is geen razend dier, dat zoo hevig wordt gedreven; geen stroom hoe snel of geweldig, welks overstrooming zoo sterk is. De Heere geneest die krankheid in Zijne uitverkorenen, op welke wijze die wij straks zullen voorstellen; in anderen bedwingt Hij die alleen door het aanleggen van een teugel, opdat zij slechts niet zouden uitbreken, voorzooveel Hij voorziet dat noodig is om het geheel der dingen te onderhouden'.

Van Mastricht, II, p. 330: 'Evenwel matigt God de strengheid van deze geestelijke dood en dienstbaarheid: (a) inwendig door eenige eenigszinse overblijfselen van het beeld Gods en van de oorspronkelijke gerechtigheid, Jak. 3:9, zoowel ten aanzien van de wijsheid in het verstand, wanneer Hij daaraan overlaat eenige beginselen van waarheid, door dewelke 's Menschen oordeel bestiert wordt, beide het beschouwende en het betrachtende, ware en valsche, bij voorbeeld, dat er een God is, enz. welke wij in alle opmerken, die niet geheel en al onzinnig zijn, Rom. 1:19, 21, 32; 2:14, 15; maar van het laatste, door de kennisse van het eerlijke en betamelijke, en van het oneerlijke en onbetamelijke, bij voorbeeld, dat God moet geëerd en gediend worden; dat men elk eenen het zijne moet geven; dat men aan eenen anderen niet moet doen, 't welke wij aan ons niet willen gedaan hebben, Rom. 2:15, uit welke dingen de natuurlijke conscientie eenige kracht ontvangt, aldaar: als ten aanzien eene eenigszins geneigdheid en overhelling tot het goede in den wille; waarlijk wel een ijdele, vluchtige, ja doode, maar nochtans ook niet ten eenenmale geene, ja zelfs eene zoodanige, dat ten minsten de beeldenissen en gedaanten der deugden van alle goedgekeurd, geëert en geprezen worden, II Tim. 3:5. Bij welke dingen, ten aanzien van beide, bijkomt eene *inwendige beteugelende genade*, waardoor de zonde zelf wel niet weggenomen of vermindert; maar hare daad bedwongen wordt, dat zij niet tot het uiterste uitbarste, ja, waardoor ook, ten minsten diegenen, die meer eerlijk zijn, van booser en gruwelijker schenddaan een afschrik hebben, I Cor. 5:1. (b) Uitwendig, door allerlei hulpmiddelen van Staat, Kerke, Huishouding, en Scholen, door dewelke de vrijheid en ongebondenheid der zonde betoomt en beteugelt, ja ook zelfs een aansporing om 't geen eerlijk is te betrachten, bijgedaan wordt'.

Punt 3.

Met betrekking tot het in punt drie genoemde spreken de broeders Hoeksema en Danhof zich aldus uit:

'Niet Doopersch maar Gereformeerd', bl. 32: 'Het is uwe beschouwing, dat de mensch wel van nature zoo bedorven is, dat hij ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad; maar die bedorven natuur door Gods algemeene genade toch weer bekwaam wordt om positief goed te doen. En wij spreken het met alle vrijmoedigheid uit, dat dit laatste noch naar Belijdenis, noch naar de Schrift is. Het is juist deze beschouwing, die de oogen sluit voor de Schrift'.

'Van Zonde en Genade', bl. 133: 'Hierbij nu rijzen tal van vragen, waarvan wel de voornaamste deze is, hoe iemand die dood is, nog werkingen kan doen, en hoe het stuiten der zonde door de gemeene gratie er toe leiden kan, dat niet alleen de zonde uitblijft of minder wordt, maar dat hij ook iets positief goeds doet, zij het dan ook slechts in burgerlijk gerechten zin'. Bl. 163: 'Kan men dan nog spreken van een zeker goed, dat nog in den gevallen mensch overbleef? Het wordt immers al slechter met hem'.

Evenals de vorige, acht uwe Commissie ook deze uitspraken in strijd te zijn met de Heilige Schrift en met onze belijdenisschriften, daar het volgens Schrift en Confessie vaststaat, dat God, zonder het hart te vernieuwen zoodanigen invloed op den mensch oefent, dat deze in staat gesteld wordt burgerlijk goed te doen.

Bewijs uit Schrift en Confessie.

A. Schrift. 2 Kon. 10:29, 30; 12:2, vergelijk: 2 Kron. 24:17-25; 14:3, vergelijk verzen 14-16, 20, 27; Luk. 6:33 en Rom. 2:14.

B. Belijdenisschriften.

Canones III en IV, 4, waar wij belijden: 'Wel is waar, dat na den val den mensch eenig licht der natuur overgebleven is, waardoor hij behoudt eenige kennis van God, van de natuurlijke dingen, van het onderscheid tusschen hetgeen betamelijk en onbetamelijk is, en ook betoont eenige betrachting tot de deugd en tot uiterlijke tucht'.

Nederlandsche Confessie, Art. 36, 'en hierin verwerpen wij... alle degenen, die... verwarren de eerbaarheid, die God onder de menschen gesteld heeft'.

Wederom laten we hier eenige aanhalingen uit erkende Gereformeerde theologen volgen. Allereerst verwijzen we hier naar de reeds geciteerde aanhalingen uit Calvijn en naar de laatste uit Van Mastricht.

Zie verder:

Ursinus, Schatboek, Zondag III: 'Van een onbekeerde wordt geleerd, dat hij zoo verdorven is, dat hij ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed; om dit te verstaan moet men weten, wat van goed en hoedanig een onbekwaamheid hier gesproken wordt. Daar is drieërlei goed: (1) Natuurlijk, als eten, drinken, wandelen, staan, zitten; (2) Burgerlijk, als koopen, verkoopen, recht doen, eenige kennis leeren of oefenen, en dergelijke meer, die tot bevordering van ons tijdelijk welzijn dienen; (3) Daar is ook een geestelijk en bovennatuurlijk goed, hetwelk volstrekt noodig is, om het eeuwige leven deelachtig te worden. En bestaat daarin, dat men zich van harte

tot God bekeere, in Christus geloove. Welk laatste hier bedoeld wordt; in het ander kan een onbekeerde boven een wedergeboren zelfs verre uitmunten, hoewel ze deze (als een gemeene gave) nochtans van God hebben. Zie II Cor. 3:5; Jak. 1:17; Ex. 31:2; Spreuk. 16:1'.

Van Mastricht, I, p. 458: 'De Gereformeerden erkennen wel, dat een onwedergeborene, buiten de zaligmakende genade, konne niet wederstaan den H. Geest *ontkennderwijze*, gelijkewijze geschiedt, bijvoorbeeld, in den slaap; dat hij insgelijks op eenigerhandewijze Gods Woord kan hooren, uitwendig bidden, de sacramenten ontvangen, enz., doch zij doen er bij, dat ook zelfs deze dingen niet geschieden *alleen* door de kracht van den vrijen wille; maar door Gods gemeene genade, welke ook zelfs in de onherborenen het werk werkt, al wat er in hun is, of al wat er van hun voortgebracht wordt, van het zedelijk goede. Bijvoorbeeld, al wat er in Bezaleel was van zijn natuurlijke komst, Ex. 31:2, 3, al wat er was van het zedelijk goet in die genen, die gezegd worden verlicht te zijn geweest door den Heiligen Geest, gesmaakt te hebben het goede woordt Gods, ende de krachten der toekomstende eeuw; Hebr. 6:4, 5.

Van Mastricht, II, p. 330: 'Doch de willekeur, zedelijkerwijze, beschouwt zijnde, moet getoetst en onderzocht worden ten aanzien van vierderlei goet, en dan ook ten aanzien van een vierderlei staat. Daar is een natuurlijk goet, bij voorbeeld eten, drinken, redevoeren; daar is een natuurlijk goet, als beleefd en vriendelijk te handelen en om te gaan met den naaste, niemandt te beledigen; daar is een zedelijk of kerkelijk goet, als, den Godsdienst naarstig bij te wonen, gebeden te doen, zich van grove misdaden te onthouden, Luk. 18:11, 12; en een geestelijk goet, bijvoorbeeld, geloove, hope, enz. En daar wordt ook een vierderlei staat des menschen gewoonlijk erkent. In den staat der rechtheit heeft de vrije wille kunnen doen allerhande goet, en ook kwaat; in den staat der zonde kan dezelve wel doen een natuurlijk, burgerlijk, en zedelijk goet, maar niet een geestelijk goet. Itwelke met de zaligheid gevoegd is; in den staat der genade kan de mensch allerlei goet en kwaadt doen; in den staat der heerlijkheit het goede alleen'.

Hieraan kunnen wij thans niets toevoegen. Zelfs moet het verband tusschen hetgeen de Commissie wilde en wat de Synode besloot voorloopig onbesproken blijven, hoe uiterst belangrijk en beteekenisvol, in schier elk opzicht, het ook moge zijn. En het feit, dat de Commissie, en dus misschien ook de Synode, in hare aanhaling uit "Van Zonde en Genade", bl. 133, die door ons, letterlijk en in verband, was aangehaald uit Kuyper's Gem. Gratie, bl. 299-303, niet ons, maar Dr. Kuyper veroordeelde, kan slechts even worden geconstateerd. En de eigenlijke bespreking van *hetgeen* de Commissie in het bovenstaande voorstelde, naar vorm en inhoud beide, moet natuurlijk nog geruimen tijd uitblijven. Tot recht verstand van de finale Synodale besluiten: de drie punten, is noodig, dat we eerst nog eenige andere zaken in 't licht stellen. Behalve het reeds vermelde, is de Commissie van Praeadvies in de kwestie der algemeene genade nog met onder-

scheidene andere voorstellen en adviezen voor de Synode gekomen. En daarvan heeft de Synode sommige, gewijzigd of ongewijzigd, aangenomen, en andere verworpen en uit de "Acta" gehouden.

We willen daarvan den volgenden keer kennis nemen.

H. D.

ONJUISTE VOORLICHTING VAN HET BUITENLAND

In het vorig nummer van dit blad werd reeds aangegeken, hoezeer het noodig is gebleken, om tegenover de eenzijdige of ook verkeerde, in elk geval niet volledige, voorstelling van het behandelde ter Synode van Kalamazoo aangaande de Gemeene Gratie kwestie door kerkorganen en eenige andere weekbladen onder ons gegeven, onzerzijds het verloop dezer zaak meer naar waarheid toe te lichten, de feiten juist weer te geven, en in het rechte licht te stellen, daar zeer zeker al de leden onzer kerk, niet alleen die van Michigan, het recht hadden om te weten wat werkelijk geschied was in de eerste Juli dagen in het kerkgebouw der Eerste Chr. Geref. Gemeente van Kalamazoo, Michigan.

Op de buitenlandsche pers werd mede even in dit verband gewezen en daarbij bepaaldelijk gedacht aan de mededeelingen een welbekend blad, in Rotterdam verschijnend, verstrekt door iemand uit Grand Rapids.

De redakteur had daarbij het oog op een artikel door Prof. Henry J. G. Van Andel, van Calvin College, opgezonden aan De Rotterdammer, Anti-Revolutionair dagblad, een stuk, dat door Dr. J. C. de Moor werd overgenomen en geplaatst in De Heraut van 24 Augustus l.l., onder "Uit de Pers".

Doch ook in de Nieuwe Haagsche Courant was eerder reeds een soort verslag en overzicht verschenen van eenige besluiten der laatstgehouden Synode onzer kerken, en werd daarin nog al wat plaats ingeruimd aan het "Geschil over de Gemeene Gratie".

Door den ons onbekenden schrijver daarvan werd voorop gesteld, dat "in de Chr. Geref. Kerk van Noord-Amerika heel wat onrust was verwekt door het spreken en schrijven van de predikanten H. Danhof en H. Hoeksema, die de leer der Gemeene Gratie loochenden".

Wat verder in het bericht werd een en andermaal de nadruk gelegd op de naar het schijnt voor den onbekenden verslaggever ontzettende zaak, dat "beide predikanten langdurig, zelfs niet minder dan anderhalf uur het woord hadden gevoerd".

Voorts had de Synode ten slotte een uitspraak gedaan in de zaak der Gemeene-Gratie-oneenigheid, waarin zij, "zooveel mogelijk, een mild standpunt tegenover de predikanten Danhof en Hoeksema innam".

"Maar", zoo wordt er bijgevoegd in de mededeeling, "tegenover hunne beschouwingen nam de Synode met beslistheid positie".

Hoe het nu mogelijk is een mild standpunt in te nemen en tegelijk met beslistheid positie te kiezen tegenover de beschouwingen van de bedoelde leeraren, is ons een raadsel! Staan die predikanten en die beschouwingen los van elkaar en op zich zelf? Het schijnt zoo voor de N. H. C.

In het verslag volgen dan, nadat eerst nog de gansch bijzondere verklaring in zake het bestaan van en het geloof aan Gemeene Gratie door Prof. Ten Hoor afgelegd wordt weergegeven, de bekende conclusies, de uitspraken, en de drie punten der Synode betreffende de Algemeene Genade kwestie.

Van Ds. Hoeksema wordt mede nog verteld, dat hij op de Synode *gedreigd* had de kerk te zullen verlaten; terwijl Ds. Danhof zich had aangediend als "van kindsaf een leerling te zijn geweest van Prof. Ten Hoor, van wiens beschouwingen hij de logische consequenties had uitgedragen in het leven, terwijl de Prof. zelf was in gebreke gebleven in dit opzicht". —

Nu willen wij heden niet veel zeggen over dit krantenbericht aan de Nederlandsche dagbladpers verstrekt, waaruit wij hier en daar aanhaalden en onderstreepten.

We hadden in de vergaderstad der Synode in dit opzicht even tendentieuze nieuwtjes en rapporten in het door het algemeen gelezen dagelijksch nieuwsblad, waarin, reeds vóór dat de Synode een aanvang had genomen, herhaaldelijk de hier meermalen genoemde leeraren als aanklaagde ketters werden voorgesteld aan het Amerikaansche ongeloovige publiek.

Alleen dit wenschen wij op te merken, dat de feiten te duidelijk spreken juist *niet* ten gunste van de gewilde voorstelling hierboven gegeven, en van den indruk die het publiek daaruit verwerven moet, dat de groote onrust in de kerk door het spreken en schrijven over de Gemeene Gratie van de leeraren Danhof en Hoeksema zou zijn gesticht.

Nog niet zoo lang geleden werd de ware geschiedenis van de Gemeene Gratie Kwestie in "OM RECHT EN WAARHEID" uitvoerig, en tot nu toe onweersproken, verhaald en toegelicht.

En in dit nummer is een aanvang gemaakt om die geschiedenis voor het volk wederom, klaar en waar, naar oorsprong en verloop te verhalen.

De waarheid is, dat eerst de door de Synode van 1922 veroordeelde Dr. Janssen en daarna vooral Ds. J. K. Van Baalen te wapen hebben geroepen tegen de beide "dwalende" leeraren, strijd hebben gesticht op onvriendelijke wijze, en onrust hebben verwekt in de kerken.

Wat de "langdurige verdediging van anderhalf uur" betreft die de beide predikanten in de vergaderingen der Synode hebben gehouden voor zich zelve, en waarvan ook de Acta Synodi op bladzijde 141 gewagen, ofschoon verder die Acta omtrent veel in het duister laten (Acta Synodi, Art. 113: "Ds. H. Hoeksema houdt een toespraak van anderhalf uur lang, waarin hij zijn standpunt der Synode zoekt duidelijk te maken"; en Acta Synodi, Art. 117: "Op verzoek der Synode spreekt thans Ds. H. Danhof de vergadering toe om licht te verspreiden over het standpunt door hem en Ds. H. Hoeksema ingenomen"), deze "langdurige" verdediging" staat er onzes inziens vrij mager bij, wanneer die tijdsduur vergeleken wordt met *de dagen*, die de Synode gewijd heeft aan de discussie, de vreemde, zonderlinge discussie, van de G. G. kwestie die op haar tafel was gezet.

Professor Van Andel van Calvin College gaf in de

vacantie-Heraut meer een beschouwing dan een eenvoudig verslag van het gebeurde ter Synode betrekkelijk de Gemeene Gratie kwestie, en komt, nadat hij de lidmaten der Chr. Geref. Kerk in drie richtingen doet uiteen loopen, tot het besluit, dat in Juli l.l. te Kalamazoo aan het licht gekomen is, dat "de middelgroep, die wenschte vast te houden zoowel aan de leer der anti-these als aan die der Gemeene Gratie" den toon heeft aangegeven; alsmede dat de beteekenis der laatstgehouden Synode ook hierin ligt, dat die kerkvergadering het standpunt van Dss. Danhof en Hoeksema heeft veroordeeld.

Over die beschouwing van Prof. Van Andel hopen we een volgend maal nog nader het onze te zeggen.

Zeker is het noodig dat, behalve de eigen kring, ook het buitenland anders wordt ingelicht dan de officieele organen der kerk en enkele correspondenten, bekende en onbekende, hebben gedaan.

G. V. B.

THE CHRISTIAN REFORMED CHURCH WHOLLY SOUND

In the November Issue of The New Reformation, continuing The Minister's Monthly, (Editor in chief: Rev. J. Clover Monsma, as the title-page runs), we find under the caption: "A Hasty Survey of our Positions in the Battle Area", (against Modernism, alias Liberalism, ... alias Infidelity) among a number of brief sketches"affording a glance at the general situation", also the following:

Reformed

Of the three bodies under this head, the "German", the "Dutch", and the "Christian", the first mentioned is in a rather precarious position. Modernism has gained a very solid foothold in some of its schools and churches. But there is also an element, and undoubtedly the larger, which builds on the Rock of Ages. The "Dutch" Church is also slipping, here and there, and especially in the East the atmosphere is far from pure. The predominating element, however, is positively sound. The "Christian" group is small, and wholly sound.

A LESSON SOCIAL REFORMERS NEED

Many voices proclaim many gospels to-day. Culture, economical or social reconstruction, is trumpeted as the panacea. But it matters comparatively little how society is organized. If its individual members retain their former natures, the former evils will come back, whatever its organization. The only thorough cure for social evils is individual regeneration. Christ deals with men singly, and remoulds society by renewing the individual. The most elaborate machinery may be used for filtering the black waters. What will be the good of that if the fountain of blackness is not sealed up, or rather purified, at its hidden source? Make the tree good, and its fruit will be good. To make the tree good, you must begin with dealing with sin.

Selected.

A DECLARATION

And thus it happens that I, the undersigned, am of the group editing this periodical. The fact that I agree to serve upon the editorial staff of the "Standard Bearer" amounts to an admission on my part that I too reject the views and conception of things which the term common grace stands for. For me it is quite impossible to adhere to the principles embedded in the term common grace and remain on friendly terms with Scripture.

I am aware of it that he who has the audacity to deny common grace is regarded as disgustingly dense, inconceivably conceited and destructive. In the October issue of "Religion and Culture", page 69, Prof. VanAndel writes: "And that now some young American ministers of Dutch descent contend that this doctrine of common grace is not traditionally reformed. How little hold has the reformed truth had on some of us that they do not feel that they are undermining the very foundations of Christian that is Calvinistic Theology, ethics and philosophy". You see, the huge mental and spiritual denseness and the inconceivable conceit of the deniers of common grace staggers the brother. We are ramming in pieces the very foundations of Calvinistic theology, ethics and philosophy.

No doubt we should have trembled in our boots when this monstrous accusation was hurled our way, I suppose for the purpose of terrifying our souls. And I suppose we ought to have blushed when our friend let us see how blunted our receptive and assimilative faculties are. Yet we did not blush, neither did we tremble. And why not? Because we are too hardened and insensible to blush? No. Because our nerves are of steel so that nothing shocks us? No. We were not disturbed because we had no guarantee whether or not the professor was simply seeing things again. This happened before with him. History proves that the professor is subject to hallucinations. According to Pillsbury, a hallucination does not arise from objective phenomenon.

In the year 1920 the professor, commenting upon the case of Dr. Janssen, wrote in the "Christian Journal" that the objections raised against the instruction of Dr. Janssen, melted away, when subjected to an investigation as snow melts when the warm rays of the sun play upon it. The professor related what he saw. And what did he see. He saw those objections melt away. He saw them disappear. But what are the facts. History proves that these objections did not melt. They remained, as Prof. Van Andel admits today. He assures us in "Onze Toekomst" of October 22 that "Dr. Janssen zich meer en meer ontpopt heeft als een man met ethische tendenzen en met verkeerde kerkrechterlijke begrippen". Indeed these objections remained. Evidently they were made of sterner stuff than snow. And today, as ever, they are a stone of stumbling and a rock of offense, even to them which stumble at the Word. Yet Professor VanAndel reported that he saw these rocks melt. He admits himself in "Onze Toekomst" of Oct. 22 that his perception did not arise from objective phenomenon. His perception was purely subjective.

We are now in the year 1924. Again Prof. Van Andel reports that he sees "some young American ministers of Dutch descent hacking away at the very foundations of Calvinistic Theology, philosophy and ethics". Since the Prof. is subject to hallucinations, what guarantee do we have that our friend is not merely seeing things again. Let the professor prove his charges. Then and not before will we blush and tremble, yea we will weep and wail and smite ourselves upon the breast and crawl in the dust before our God pleading for mercy and pardon.

And then we are regarded as being conceited as appears from the phrase "young American ministers of Dutch descent". American ministers challenging at least some of the thoughts of European theologians.

Preposterous! How dare they! Indeed the height of the ridiculous is reached, for can there any good thing come out of Nazareth? Strange that these young American ministers are Dutchmen. The Dutchman, as a rule, is a tolerably sensible sort of a person. But, then again, there is always the black sheep.

Then they are so young! Just loosed from their mother's apron strings. Be it said, however that one of these so called "young American ministers" is midway between forty and fifty years old. Does the Professor imagine that he is living in the age of Methuselah, when men became 900 or more years old? In those days a man of 45 years old was regarded as being rather young.

Well do we realize that among the adherents of the views which we reject is found the master mind. The chief exponent of the doctrine of Common Grace, the late Dr. A. Kuyper, was a recognized genius. This man devoted time and energy to the development of the doctrine of Common Grace. A work of three volumes was the result. Yet a careful study of Scripture and our standards on the one hand and the doctrine of common grace on the other hand convinced me that the views and conception of things which the term "common grace" stands for, clash with Scripture. Therefore I could not do otherwise than break with the doctrine.

However it was not without considerable hesitancy that I did so. It is a difficult matter to part company with a great christian thinker like Kuyper. One is constantly haunted by the thought that it is one self who errs. What is more, the existence of common grace is a settled thing. We have come to believe in it as a matter of course. So be it. I cannot see it otherwise but that the doctrine of common grace clashes with Scripture.

Let me show you how those who believe in common grace regard natural man dead in trespasses and sin. The Feb. issue of "Religion and Culture" contains an article on the total depravity of man by Prof. R. Stob. In this article the Professor assures us that common grace keeps this total depravity from totally expressing itself, so that externally (not in the sight of God) there are *many good thoughts, noble deeds and pure emotions*. According to Professor Stob natural man thinks many good thoughts, performs noble deeds and has pure emotions. Now compare Prof. Stob's description of natural

man with Paul's description of him found in Rom. 3:10-18. The passage reads as follows: There is none righteous, no, not one;

There is none that understandeth, there is none that seeketh after God. They are all gone out of the way, they are together become unprofitable; *there is none that doeth good, no, not one.*

Their throat is an open sepulchre; with their tongues they have used deceit; the poison of asps is under their lips;

Whose mouth is full of cursing and bitterness;

Their feet are swift to shed blood;

Destruction and misery are in their ways;

And the way of peace have they not known;

There is no fear of God before their eyes.

Now listen to Paul in Titus 3:3. The passage reads: For we ourselves also were once foolish, disobedient, deceived, serving divers lusts and pleasures, living in malice and envy, hateful, and hating one another."

Now it is true, as Rev. G. DeJong states in "De Wachter" of Oct. 15, that it is but two years and a half ago that I entered upon my ministerial career.

But, two years and a half is time enough to see that Prof. Stob's description and Paul's description of natural man exclude each other. The assertion that man, dead in trespasses and sin, has pure emotions, thinks good thoughts and performs noble deeds implies a negation of Rom. 3:10-18 and Titus 3:3.

I, as a reformed preacher cannot and will not preach total depravity and in the next breath assure my hearers that the depraved sinner, in his depraved state, performs noble deeds, has pure emotions and thinks good thoughts. God's Word uncloths the sinner, strips him of every virtue and sends him naked to Christ. God forbid that I stop that sinner on the way to cloth him in the beautiful garments of common grace. I should fear less that sinner would no longer feel the need of Christ.

The Professor tells us however that these pure emotions, good thoughts and noble deeds are not pure, good and noble in the sight of God. The voice spake unto Peter "what God has cleaned that call not thou common". There is but one standard of good, noble, pure, clean, and it is God, not man, who sets the standard. Should we call pure, noble, and good that which in the sight of God is unclean, impure, ignoble and bad? Common grace involves a double standard of morality.

Such and similar thoughts finding its way into this particular periodical did its share in opening my eyes to the dangers and fallacies of common grace.

There are other things which caused me to break with common grace. The doctrine of common grace has its defenders and exponents among us. Especially have I in mind the Rev. Jan Karel Van Balen and Prof. Van Andel.

These two men make a big noise. Reading their productions uncritically, one receives the impression that these men are the incarnation of Reformed Theology. For their writings contain damaging conclusions, bold

assertions, outrageous accusations and when they write they are so sure of themselves.

But where one analyses that these two men yielded, one discovers faulty thoughts and illogical reasoning in their writings. Time and space is lacking to point out the weak spots in the thoughts of Rev. Jan Karel Van Balen. A number of fallacies have already been exposed by the Revs. Danhof and Hoeksema and Dr. Hepp. The thought of Rev. Jan Karel Van Balen was at times so very faulty that even Dr. Hepp felt constrained to reprove him. (See *Reformatie*, Feb. 29, 1924).

Prof. Van Andel felt it his duty to set right "some young American ministers of Dutch descent" for attacking common grace. He does so in the September and October issues of "Religion and Culture" of the year 1924. In the September issue the professor placed an article on common grace under the caption "Common Grace and God's righteousness". This particular article contains a paragraph which reads as follows: "But before we answer such a question we must have an answer to this, why are some unwilling to speak of grace? Is it, perhaps, because grace implies something that love does not imply? And is not this something that grace presupposes that the object of grace is unworthy of it? God shows His goodness and love towards the good angels. Is this grace? Not by any means. For they have not made themselves objects of God's wrath. But if man sins and yet receives blessings, such is a particular kind of goodness, it is grace, be it general or particular. And this grace God can only show in Jesus Christ who is the Mediator of creation as well as of Regeneration.

Conclusion: It is clear, then, that any one who denies common grace virtually denies that natural man is an object of God's wrath, virtually denies part of the works of Christ, and virtually denies that God is holy and righteous". Thus far Van Andel.

A most remarkable paragraph to be sure. Remarkable for its unheard of and unproved premises, its implied false accusation, unexpressed, its false and irrational assertions. Notice that conclusion which, taken at its face value may be compared to a gun with a bad kick, injuring, when discharged, not the target as much as the marksman. This becomes at once evident when we substitute positive for negative statements.

Doing so we get: He who affirms common grace virtually affirms that natural man is the object of God's wrath, affirms further that Christ worked for him (lived, suffered and died for him), affirms finally that God is holy and righteous. Hence, according to Professor Van Andel, the righteous and the holy God is wrathful with the natural man (including the reprobate) for whom Christ worked (lived, suffered and died). We ask, is it true that God is wrathful with the sinner for whom Christ worked. Would God be righteous if he would be wrathful with the natural man (also the reprobate) for whom Christ worked (lived, suffered and died)?

An irrational assertion in the conclusion is causing the professor all this trouble. The professor maintains that he who denies common grace denies that natural man is

the object of God's wrath, which implies that the absence of grace means the absence of wrath and the presence of grace means the presence of wrath. However, the presence of grace does not mean the presence of wrath but the absence of wrath, and the absence of grace means the presence of wrath. Grace and wrath exclude each other. Thus it turns out that not we but the professor himself denies the righteousness and holiness of God.

But there is more. If it is true that a denial of common grace implies a denial of God's righteousness and holiness it must be that the righteousness and holiness of God compel Him to be gracious unto every sinner without distinction. This is a brand new idea. I was always taught that the free sovereign will of God was the fount of his grace.

I know that the professor will resent my remarks. He will complain that I do not grasp him. Allow me to say that the wording of his thought permits no other interpretation.

However, it is plain from what precedes the conclusion that the professor failed to express himself correctly. What the professor meant to say is this: Not, he who denies but, he who affirms common grace, apart from Christ, denies, not "that natural man is" but that natural man deserves to be the object of God's wrath, denies a part of the work of Christ and denies that God is holy and righteous. And here we agree with the professor. To be sure, he who maintains that God is gracious unto the sinner apart from Christ, denies that man deserves to be an object of God's wrath, denies the works of Christ, denies that God is holy and righteous.

But now I ask, is it actually the contention of the professor that we maintain that God shows grace unto the sinner apart from Christ? We have never maintained such a thing, never! Think of it, the professor not only accuses us of believing in common grace, but he even goes so far to accuse us of believing in common grace apart from Christ! This is the false unexpressed accusation. Since the opponents of common grace assert no such thing the triple accusation applies to those who believe in common grace, as they fail to provide a juridical basis for the common grace which God shows unto all men. Did the professor actually think that he was facing his opponents when he was hurling his bombs. If so, it only goes to show that the professor is subject to illusions as well.

How did the professor arrive at the absurd conclusion that the opponents of common grace deny the righteousness and holiness of God? It is not at all difficult to trace the steps in his process of reasoning. Let us do so. The professor postulates first of all that God is good to all. True He is. He next asserts that all goodness is grace. He who believes that God is good to all must maintain whether he cares to or not, that God is gracious to all. Now the opponents of common grace believe that God is good to all (true they do), therefore, so the professor reasons, they *must* believe, they are compelled to believe, whether they will or not, that God is gracious

to all, since all goodness is grace. Hence, conclusive, the opponents of common grace believe in common grace.

But now, so the professor continues to reason, the opponents of common grace maintain that Christ worked, (lived, suffered and died) only for his people. Conclusion: The opponents of common grace deny that natural man deserves to be an object of God's wrath, they deny a part of Christ's work, they deny that God is holy and righteous, since they teach common grace apart from Christ.

The professor, you see, reduces in his imagination, his opponents to puppets. He then makes them say whatever he pleases, and in that way makes it possible for himself to draw a damaging conclusion. But only in his imagination did he reduce his opponents to puppets, not in reality. No, they remained flesh and blood, and his puppets are facing him now in this paper to tell him that it ought to be beneath the dignity of a Christian gentleman to resort to such methods.

And finally, as one traces the different steps in the process of reasoning, one discovers two unproved propositions. They are: *a.* all God's goodness is grace. *b.* Jesus Christ is the juridical basis for so called common grace. Two unproved propositions. The idea contained in proposition *b.* is brand new. If Jesus Christ is the juridical ground for common grace, then the Christ lived, suffered and died, merited something for the reprobate. Let the professor prove these propositions. And in doing so let him not fail to take account of John 10:15b, "And I lay down my life for the sheep". The sheep, as the surroundings of the text plainly show, are God's people, the elect.

These methods of *some* of the exponents and defenders of common grace, their faulty thoughts, illogical reasonings, their blunders, their noise, widened the breach between me and common grace. I thought, it can not be there is so very much to say in defense of common grace after all.

Then too, it seems to me that the exponents of common grace are bent on misunderstanding, misrepresenting and misinterpreting the opponents of common grace, as appears again from the editorial of Dr. Beets in "The Banner". Perhaps Dr. Beets will give me a little space to prove that a certain sharp rebuke he gives us is undeserved.

All these different things taken together disengaged me from the doctrine of common grace. I regard the doctrine dangerous, as well as the views and conception of things which the term stands for. I shall use my talents to help expose, in the light of God's Word, the dangers and fallacies of common grace.

The Synod of 1924 declared itself for common grace. Yet the synod evaded the real issues. The synod failed to furnish proof. The existence of common grace has never been proven. The objections raised against it have never been removed.

G. M. OPHOFF.

HISTORY OF DOGMA

Introduction.

The question which is astir in our church denomination may be viewed as one which entails a difference in valuation of dogmatical developments in the last quarter of the century. Many view the idea of common grace as nothing more than a theory. Others would find it as a thread through our confessions out of which our churches must develop the dogma of common grace.

Our last Synod has practically put a check to the views of this latter group by stipulating that many years are necessary before we can obtain unity in reference to our common grace squabble. At least these stipulations are in favor of those who cannot see the trend.

We remember from instruction given by Pres. Hiemenga when we were privileged to attend his lectures on Calvinism that even our college president viewed common grace as a theory and not as a dogma. This is significant. We could point out more significant statements made by our president in his classes which would be of interest, but we shall let these rest for more opportune mention at some future time.

Also from notes made in the classes in which Prof. Ten Hoor so ably vindicated his oftentimes peculiar views we gather that the question of common grace is a far more significant question than we may at first suppose. We know that our emeritus-professor repeatedly mentioned that we as reformed denominations in the Netherlands and America really do not yet know what content we must give to the biblical term grace. Even then we were not allowed to stop. After this Stop, Look, Listen sign was met, we were urged to cross a dangerous crossing, only to hear that more dangerous crossings were ahead. How repeatedly our inimitable and amiable Professor told us in his own slow but still interesting way that if we felt inclined to study and wished to render our reformed churches service we should study the relation there may be between so-called special grace and the grace mentioned by the firm believers in common grace. I think my former classmates will vouch for the truth of these statements. True, the teacher of systematic theology at our institution for almost twenty-five years did teach that he believed that there was common grace, but he also told his students that he did not know what it was. These statements are of the utmost importance.

The above clearly indicates that there is difference in the value placed upon our latest developments in dogma. From this point of view we demand that we be judged. Our whole church has practically sanctioned this situation in the bosom of our churches. Our churches have tolerated it, and we think we may contend that they could not act otherwise.

The above lines explain why the undersigned does not hesitate to ally himself with the able editors of the Standard Bearer. Even though one minister has had the courage to remark on the ability of its youngest editor, we trust that the misplaced statements will have their

vengeance. It is a little stick which, if given to the man whose strength and courage are underrated, may inflict very, very severe and just retribution. We have been taught never to underestimate the strength of our enemies. In this way we wish to pass the advice along.

Prof. Heyns has taught that real progress in the Christian church has come through the medium of the average men of ability. This may undoubtedly be printed as the rule in the history of the Christian church. Most likely it holds for all sorts of progress of whatever nature this may be.

In the history of dogma there are many instances which show that the men who were considered to be of average ability were in God's Providence the instruments through which the Church of Christ in the world made progress. Our Ds. de Cock of Ulrum, our Ds. Scholten who became the founder of Pella colony are worthy of mention.

The fundamental law by which real progress was secured in the past may be worded in the following: "Hold fast that which ye have received by adding to it". God teaches us this lesson in Scripture. The unfolding of God's revelational purposes show how the above quotation is not a mere fantasy, but a reality. The promise of the Redeemer to Adam in Paradise, after the fall, God did not relinquish. He did not leave it go. Nay, he unfolded it. He turned the pages of the Book of Promise given to Adam and the fulness of the promise which it contained was not reached until the last page was turned and its contents noted.

Likewise in the history of the Christian Church a similar lesson is given. The Spirit of the Christ was given to lead our Savior's Church in all the truth. For this reason, the Church of Christ always bears the mark of progress. She is at all times in the stage of development. In spite of heretical adversaries which to the human eye, seem almost to overwhelm and to crush her, the church of the Redeemer goes on and on. She is keeping that which she has received by adding to it.

No wonder our little group of churches, holding fast to the Reformed faith, also is troubled with the task of keeping that which it has received by adding to it. God's Spirit also wishes to lead us into all the truth.

Of course, we have our heretical tendencies and influences to fight. Heresies spring forth out of the old man and as long as he is not completely banished from the bosom of our churches we, too, will have our forces in battle array. People who detest the sight of our army may well ask after the reason why. A desire for peace when no peace may be had is not always the sign of health.

Not desiring peace when no peace may be had we continue to explain what material the Christian Church was given to begin her development of dogma. Not until God was revealed in the flesh in our Christ Jesus could the church make a beginning. Development of the dogmas of the Church of Christ did not begin in the Old Testament, but in the New Testament. The development of

the dogmas of the Church of Christ need the revelation of the Son of God as the Son of Man.

The beginning of this revelation, however, had its beginning in O. T. times. How the requisite for the development of dogmas was given by the unfolding power of God we shall briefly trace. But let us do this the next time.

B. J. DANHOF.

HOE GODS WOORD WORDT AFGETAPT

In "Teekenen der Tijden" geeft Ds. J. H. Haarsma, van Racine, Wisconsin, wekelijks een soort Bijbelstudie of een "Geschiedenis" met verklarende opmerkingen ten beste.

In het nummer van 16 October l.l. verscheen zoo'n "studie" onder den titel van "Ezau, mijn zoon..... Zie, hier ben ik". En ze bedoelde Ezau in "het rechte licht" te plaatsen voor de lezers, en op *diens beleefdheid* voor zijn vader Izak te wijzen.

De Heilige Schrift verhaalt ons van Ezau en waar-schuwt ons voor hem als volgt (in Genesis):

"Ezau werd een man verstandig op de jacht, een veld-man; maar Jakob werd een oprecht man (d.w.z. een een-voudig man met zachte manieren, en, — volgens de Ver-taling der Zeventigen — "van bedrog afkeerig"), wonen-de in tenten.

En Izak had Ezau lief, want het wilddraad was naar zijn mond; maar Rebekka had Jakob lief.....

En Ezau zeide: Laat mij toch slorpen van dat roode, dat roode daar,.....

Zie, ik ga sterven; en waartoe dient mij dan de eerst-geboorte?..... en hij verkocht aan Jakob zijn eerstgeboorte. En Jakob gaf aan Ezau brood en het linzenkooksel; en hij (Ezau) at en dronk, en hij stond op en ging heen; alzoo verachtte Ezau de eerstgeboorte...

En deze — (Judith en Basmath, de Hethietische vrou-wen van Ezau) — waren voor Izak en Rebekka een bitterheid des geestes.....

En Ezau haatte Jakob om dien zegen, waarmede zijn vader hem gezegend had; en Ezau zeide in zijn hart: De dagen van den rouw mijns vaders naderen en ik zal mijn broeder Jakob dooden.....

Als nu Ezau zag, dat Izak Jakob gezegend en hem naar Paddan-Aram weggezonden had om zich van daar een vrouw te nemen; en als hij hem zegende, dat hij hem geboden had, zeggende: Neem geen vrouw van de dochte-ren Kanaäns; en dat Jakob zijn vader en zijn moeder gehoorzaam geweest was; en naar Paddan-Aram getrok-ken was; en dat Ezau zag, dat de dochteren van Kanaän kwaad waren in de oogen van Izak, zijn vader; zoo ging Ezau tot Ismaël, en nam zich tot een vrouw boven zijne vrouwen Mahalath, de dochter van Ismaël. Dit zijn nu de geboorten van Ezau, welke is Edom: Ezau nam zijne vrouwen uit de dochteren van Kanaän.....

Vliedt, wendt U, woont in diepe plaatsen, gij inwoners van Dedan! Want ik heb Ezau's verderf over hem ge-

bracht (Jeremia 49 vers 8). Ik heb Ezau ontbloot. (Jeremia 49 vers 10).

Om het geweld begaan aan uwen broeder Jakob zal schaamte U (Edom, Ezau) bedekken, en gij zult uitgeroeid worden in eeuwigheid. (Obadja).

Was niet Ezau Jakob's broeder? spreekt de Heere; nochtans heb ik Jakob lief gehad en Ezau heb ik gehaat; en ik heb zijn bergen gesteld tot een verwoesting (Maleachi 1:2 en 3). Gelijk geschreven is: Jakob heb ik lief gehad en Ezau heb ik gehaat. (Romeinen 9:13).

Dat niet iemand zij een hoereerder of een onheilige gelijk Ezau, die om een spijze het recht van zijn eerstgeboorte weggaf; want gij weet, dat hij ook daarna de zegening willende be-erven, verworpen werd. (Hebreë 12:16 en 17).....

Dat is het beeld van Ezau door Gods Woord geteekend, en het oordeel der Heilige Schrift over hem.

Ds. Haarsma gaat nu heen en vertelt, — waarschijnlijk door zijn liefde tot Dr. Kuyper en voor diens onbijbelsche leer der Gemeene Gratie gedreven —, aan de menschen die hem hooren en lezen het volgende, iets dat dan zeker nog "oude, beproefde waarheid" moet heeten ook, zouden we Dr. H. Beets moeten gelooven, die om het bezit *daarvan* "Teekenen der Tijden" zeer prees:

"De H. Schrift geeft ons hier en daar een beeld van Ezau, karakters trekken die ons laten zien wie hij als natuurlijk mensch was. Geloovige was hij niet en toch bezat hij op natuurlijk gebied aantrekkelijkheden. *En die gaven zijn vruchten der Gemeene Gratie*. Isaak had hem lief; ongeloovige menschen hebben soms aantrekkelijke karakters, royaal, niet krenterig, menschlievend-wat-over-het-hoofd-kunnen-zien. Ezau was natuurliefhebber, ruim van harte, gevoelig, teeder, en zeer beleefd. Geen uur twisten over een bagatelle, *en was ook spoedig eene misdaad vergeten*. (Zeer zeker zijn eigene. Red. S. B.)

En wat zijn zulke goede natuurlijke eigenschappen aangenaam in den omgang. Men stelt zich Ezau soms voor als een woestaard, een monster van uitspattende goddeloosheid, iemand waar geen mensch mede omgaan kon. Men houdt hem voor een on-mensch, omdat hij geen geloovige is. *Ze vergissen zich; met uitzondering van religie kon iemand beter bij Ezau dan bij Jakob verkeeren. Ezau was lief en vroolijk en met een opgewekt humeur*.

Ware Ezau een christen geweest hij zou zeker een ideaal christen geweest zijn.

Ezau beleefde het vijfde gebod althans uitwendig, omdat hij natuurlijke liefde bezat, en ook dat is gave Gods, algemeene genade, en die gaven dienen dankbaar erkend en gewaardeerd te worden. "Zie hier ben ik" tot eenen vader gesproken is *zeer beleefd*; alzoo is plicht van elk kind tegenover de ouders, al is het kind ook veertig of vijftig jaren oud.....

Isaak onteert zijn zoon niet, al is hij slechts een natuurlijk mensch; want hij noemt hem zoon; Ezau is beleefd tegenover vader, ook al is hij niet geloovig."

(Wij cursiveerden.—Red. S. B.)

* * *

Waar deze "Schriftverklaarder" het weghaalt, dat

Ezau teeder was, "lief, zeer beleefd, aangenaam in den omgang, vroolijk, fatsoenlijk, *het vijfde gebod belevend*", — we weten het niet.

De Schrift spreekt ons *totaal niets* van al dit schoons omtrent dezen *hater* van God, van zijn ouders, en van zijn broeder en broederen!

Doch als men zich aan de leer der Gemeene Gratie vastgehecht heeft, dan staat men voor niets!

Dat weten we nu wel in dezen tijd.

Wordt echter door Ds. Haarsma op deze wijze niet van Gods Woord een karikatuur gemaakt, erger dan een "cartoon" in een politiek pamflet?

Is zoodanige teekening van Bijbelsche personen, die de gramschap van Jehovah verwekten, niet erger dan Dadaïsme?

En moet dit aftappen van de kracht en wezenheid der Heilige Schriftuur niet gruwelijk goddeloos worden genoemd?

Toch, — tot zulke schendige taal en verwrongen voorstellingen, tegen Gods Bizondere Openbaring in, moet men wel komen, als men aan leeringen van "groote mannen" meer geloof hecht dan aan het eenvoudige Woord des Heeren, waarvoor men zelfs niet de moeite schijnt over te hebben om het recht te leeren verstaan.

Maar de christenen worden middelerwijl door zulke leugenachtige en valsche voorstellingen, die hen het levenspad te wijzen bedoelen, van den rechten weg afgeleid.

Ook daarom zullen we er, om onzes Verbond-Gods wil, tegen getuigen.

G. V. B.

De dood heeft mij een brief geschreven:
Ik las hem op het dorrend blad,
Dat, door den stormwind voortgedreven,
Op 't vensterglas had postgevat.
Dus las ik: "Wand'laar, rep uw schreden!
Uw avond komt, uw nacht daalt neer.
Doe wat gij nog kunt doen op heden,
Want morgen daagt u dra niet meer.
Torsch willig wat gij nog moet dragen!
Haast valt het kruis uw schouders af.
En wacht van 't eeuwig welbehagen
Uw kroon aan d'and're zij' van 't graf!"

Ik schreef terug: "Dank, schrikbre Koning!
Dat gij uw moeden onderdaan,
Bij 't naad'ren van zijn laatste woning
Een kalmen blik vooruit deed slaan.
Ik hoor het ruischen van uw voeten,
Maar 'k sidder voor uw aanblik niet.
'k Mag als Bevrijder u begroeten,
Die mij voor onrust Ruste biedt.
Breek vrij dit hart, verdoof mijn zinnen,
Ja, blusch mijn laatste levensstraal!
Verwonnen zal ik overwinnen,
En — Dood! waar blijft uw zegepraal?"

VAN OOSTERZEE.

STEMBUS DEELNAME, EEN STUK GODSVEREERING!

Het deelnemen aan politieke verkiezingen is, volgens zekeren Rev. J. S. Rondthaler, een Protestantsch "geestelijke" te Mooseheart in Illinois, een godsdienstige verichting, gelijk wij onlangs vermeld vonden in de dagbladers van hem.

Dientengevolge moest eigenlijk, meende deze predikant, de stembus op Zondag open zijn of bij voorkeur die dag worden bestemd voor de uitspraak des volks betrekkelijk politieke zaken, die land en volk of Staat raakten.

Deze "lumineuze" gedachte had dezen "evangelie-prediker" zoo sterk aangegrepen, naar hij vertelde, toen hij met een Kiwanis club had meegedaan om elk burger te dringen met de November verkiezingen toch niet na te laten naar de stembus te gaan.

"Het zou Amerika zeker voegen", verklaarde hij, "om juist den Zondag tot stemdag te maken".

Dat zou zeer bepaald een passende heiliging zijn van den Sabbath, dacht deze heer herder.

"Het zou de verkiezings- en stemplicht van de burgers ongemeen opheffen, en die brengen in een atmosfeer van den hoogsten dienst en aanbidding!

Want God en het vaderland waren in het hart van elk waar burger ten innigste en onafscheidelijk verbonden".

Het was voorts zijn overtuiging, dat "de dienst van God en de heilige toewijding aan het vaderland, door de hoogste daad van burgerschap, ten zeerste verhoogden zouden de waarde en waardigheid van den Zondag.

En vele duizenden menschen, die op werkdagen geen tijd hadden om naar de stembus te gaan, zouden dan goede gelegenheid hebben om hun "goeden wil" jegens het vaderland te toonen".....

Men kan het hoofd schudden en zijn medelijden uiten over dergelijk valsch religieus en politiek fanatisme, maar men moet om deze progressieve en vrome idee-en niet lachen alleen.

Als men werkelijk blind is voor de eenvoudige waarheid der Schrift; eigen meening hooger stelt dan het onfeilbare Woord Gods; opgevoed is in het geloof aan de opperhoogheid des volks; buigt voor het gezag van den afgod Staat; en zich mee zalig vindt en verheerlijkt in de voorbijgaande macht en de ijdele glorie van enkel een aardsch vaderland; dan is het geen wonder, dat men in dwazen waan meent Gode een dienst te doen en een "blijde boodschap" den volke verkondigt, door den Dag des Heeren te ontheiligen met het verrichten van wereldsche zaken, hoe plichtmatig de vervulling daarvan ook anders zou kunnen zijn.

Er zijn tegenwoordig vele valsche leeraars; en niet door alle onze leidlieden kan gezegd worden wat de Apostel Paulus aan de Thessalonicensen schreef in het eerste en tweede hoofdstuk van zijn eersten brief aan hen.

Overigens ligt deze "Zondagsche" stembusgodsdienst-oefening geheel in de lijn van de oud-Heidensche Staatsvereering, al mogen de vormen thans wat verschillen hier en daar.

Als men alles verwacht van zich zelf, van den "toe-

gewijden" mensch, den braven landsburger, de steeds beter wordende wereld; op het stoffelijke alleen let, en de uiterlijke schijn der dingen voor het wezen aanziet; dan ja, dan is "eigen hout en garen" te dienen, waaraan men zelf ook nog een millioenste deeltje macht schonk, — allerhumaanste godsdienst!

Beter gezegd: niet dan afgoderij van het verveelvoudigde IK, dat zijne dienaren ten verdere voert.

En van onze democratische republiek kan helaas ook gezegd worden wat Guizot in 1849 schreef van Frankrijk, (gelijk Groen van Prinsterer aanhaalt in zijn uiterst leerzaam werk "Ongeloof en Revolutie"): "Le grand mal de mon pays, le mal qui est au fond de tous ces maux, c'est l' idolatrie démocratique", dat is: "Het groote kwaad van mijn land, het kwaad dat aan den wortel ligt van al zijn kwaden, is de afgoderij van de democratie".

Als zulk een geest onder de geestelijke leiders des volks rondwaart en hen drijft, is het geen wonder, dat de bekende Federal Council of Churches of Christ in America een "veldtocht" begonnen is, om alle personen boven de 21 jaren oud, naar de stembus te jagen. —

En dat deze "Kerkenraad" in verband daarmee elken predikant in het land wil opwekken om ten minste één preek te houden over den onafwijsbaren plicht van alle leden der gemeenten, tot deelname aan de lokale en nationale verkiezingen.

Sprak onze ge-eerbiedigde Unie President ook niet aan den avond voor den Vierden November l.l. voor de radio toestellen in de bibliotheek van het Witte Huis, dat de kiezers in het land, "de uitvoerders van het hooge ambt dat Amerikaansch burgerschap medebracht", de stembus hadden te naderen "in een eerbiedigen geest en vrome stemming, *alsof zij tot het ontvangen van een sacrament naderden*"?

En als men dan nog straf gaat stellen op het NIET naar de stembus gaan van de kiezers, gelijk in meer dan één "vrij" land reeds wordt gedaan, en ook hier te lande door dusgenaamde patriotten werd aanbevolen om tot wet te maken, — dan heeft men de opperste karikatuur van den christelijken godsdienst.

Ware godsdienst wil slechts weten van den God des hemels te dienen naar Zijn Woord uit dankbre wederliefde voor Diens onuitsprekelijke genade in Christus Jezus onzen Heere.

In blind geloof aan Heidensche ongeloofstheoriën heeft men beide, lichaam en ziel, overgegeven aan den Staat-zonder-God die, zich ontwikkelend naar zijn aard en oorsprong, al meer een anti-christelijk karakter vertoont, een macht, die Gods volk benauwt en benauwen zal.

De christen echter heffe het hoofd omhoog; wake en bidde en strijde.

In blijde verwachting van den Heere uit den hemel, van wiens komst de 52ste vraag en het antwoord in "onzen Heidelberger" zoo troostrijk gewaagt.

Hij zoek de Vaderland dat boven is; reize hier gemoedigd voort door het geloof; ruste hier, vóór de werkweek begint, naar het gebod zijns Hemelschen Vaders; viere *alle* zijne dagen van zijne booze werken; om eenmaal den eeuwigen, volheerlijken Sabbath te genieten in glorie.

G. V. B.

DE STRIJD OM DE SCHOOL IN DEN ELZAS

De tijd, toen Viviani en consorten in Frankrijk aan de regeering waren, en het uitschreeuwden in boozen triomf, dat zij "de lichten des hemels hadden uitgedoofd" met een wet er door te halen, die de kloosters beroofde en de kerkelijke scholen sloot, is reeds jaren voorbij.

De Roomsche-Katholieke kerk in Frankrijk heeft zich sedert weten aan te passen aan den heidenschen toestand, dat het onderwijs der jeugd in de scholen van "Our noble France", — dat verlicht heet maar waar dikke duisternis heerscht op godsdienstig en zedelijk gebied —, wordt gegeven los van- en tegenover allen Christelijken godsdienst.

De Roomche kerk moest het aanzien, dat de religielooze en Gode-vijandige Staat in Frankrijk haar beroofde van hare goederen en van haar rechtstreekschen invloed op de vorming der jeugd in de volksscholen.

Zij bukte onder protest weliswaar, maar zij bukte voor de toenmalige overmacht, die de beginselen der "glorieuze revolutie" in dit opzicht consequent wilde doorvoeren.

Rome heeft dan toch nog wel andere politieke middelen om haar terrein niet geheel te verliezen; al is het bekend door heel de wereld, dat wat godsdienst en kerkelijk leven betreft, in Frankrijk het treurig gesteld is evenals in het door priesters bevoetsoolde Spanje.

Evenzoo is het Protestantisme in Frankrijk van weinig beteekenis en zonder veel kracht, al woont thans in het Elysée een President die Calvinist wordt genoemd in Amerikaansche bladen, waarschijnlijk omdat zijn naam Doumergue is.

Toen de tegenwoordige Fransche Premier, Edouard Herriot, de "roode burgemeester" van Lyon, aan de regeering kwam, heeft hij ook aan zijn zenders en soevereine machtgevers, het socialistische en communistische kiezersvolk moeten beloven o.a., om de op Duitschland door Amerikaansche hulp herwonnen Fransche provincies, Elzas en Lotharingen, 100 percent "Fransch" te zullen maken, door ook daar de anti-clericale wetten der Grande Nation toe te passen, m.a.w. de vergunning in te trekken voor het oprichten en in stand houden van parochiale scholen; en om de heroverde gewesten te brengen onder het gewone publieke schoolstelsel van het moderne en in de moderne wereld toon-aangevende Frankrijk.

Premier Herriot, "Le Réalisateur", is echter niet zeer haastig geweest om zijn gegeven woord aan de Roode vrienden en schildheffers gestand te doen, in aanmerking genomen de sterke agitatie van de streng Roomsche bevolking in den Elzas.

Echter zou thans "de dreigende houding der geestelijkheid" der Fransche regeering hebben gedrongen tot handelen; en zou Vrijdag 19 September l.l. het Fransche Kabinet langer dan vier uren hebben beraadslaagd over het protest der bevolking tegen de invoering van de Fransche schoolwetten in Elzas-Lotharingen.

Reeds liepen er toen geruchten van groote wrijving tusschen de Fransche regeering en het Vatikaan.

En ook werd verteld, dat de pauselijke nuntius aan Herriot had beloofd alle agitatie in den Elzas tegen de voorgenomen invoering der dwangschoolwetten te doen

staken, indien Herriot van zijn voornemen afzag om het Fransche Gezantschap bij den Paus op te heffen.

Zoo doet Rome! Van twee kwaden het minste(?) kiezen! Loven en bieden! Maar toch het veld behouden, hoe dan ook! En wereldmacht uitoefenen, en over de "dochter der Heilige Kerk" toch prestige, overwicht, invloed hebben, is haar meer waard dan de anders geboden kerkelijke opvoeding der jeugd ook in de volksschool.

Zoo doen ware christenen niet, die voor Godes Eer pal staan tegenover elken vijand.

Die verfoeien wereldsche diplomatie, allermeeft wanneer zij van de "kerk" uitgaat. —

Leden van het Katholieken Congres, dat te Colmar in den Elzas eenige weken geleden bijeen kwam, protesteerden hevig tegen de Fransch schoolwetten, waardoor aan priesters en nonnen wordt verboden om langer onderwijs te geven in de eigen scholen der kerk, en de godsdienstlooze school de alleenheerschappij verkrijgt in het Duitsch-Fransche land.

Eenige priesters-leden van het Fransche Parlement verklaarden ter Congres bovengenoemd in hartstochtelijke bewoordingen, naar gemeld werd uit Parijs via Amerikaansche Buitenlandsche Persdienst, dat de Elzas nimmer de afschaffing van de parochiale scholen zou toelaten.

Nu, dat dient afgewacht.

Maar ook uit dezen strijd blijkt weder opnieuw, hoe de revolutie-beginselen van 1789 zich, onder welken vorm ook, keeren tegen allen geopenbaarden godsdienst, en vijandig zijn jegens het ware Christendom.

Communist en "patriot", vrijmetselaar en vrijdenker, gaan hand aan hand als het Christus en Zijn zaak geldt, om die ten onder te brengen.

Weerslag ook hier van wat eenmaal gezien werd, toen de Christus Gods ten rechthuize werd geleid, en de plaatsvervanger van den Romeinschen keizer, met zijn vijand, den vos-aardigen Idumee-er die zich Koning der Joden noemde, vriendschap sloot. —

De Katholieke Staatspartij van den Elzas nam in het laatst der vorige maand een resolutie aan, waarin zij de conclusie van het Katholieken Congres van Colmar goedkeurde; en voorts verklaarde het voorstel van de Herriot regeering, om in Elzas-Lotharingen het publieke schoolstelsel in te voeren, te zullen bestrijden.

Voorts werd nog bekend, dat op de Fransche begroting voor 1925 geen post zal voorkomen tot onderhoud van het Fransche Gezantschap bij den Pauselijken stoel.

Op deze indirecte wijze wil Premier Herriot Frankrijk bevrijden van kerkelijke heerschappij en Roomsche-priesterlijken invloed; zijn "lastgevers tevreden stellen; en de goed-Roomsche Franschen en "clericalen" niet al te zeer prikkelen.

Verder werd nog openbaar uit toespraken door regeeringsleden hier en daar in Frankrijk gehouden, dat Herriot's medewerkers voornemens zijn "zonder geweldpleging, maar ook zonder zwakheid" de anti-clericale wetten van Frankrijk, in het beruchte jaar 1905 aangenomen, in den Elzas toe te passen en uit te voeren.

Voornamelijk zullen alle monniken- en nonnenkloosters

worden onderzocht en nagegaan, en alle die sedert den oorlog onwettig zijn verreezen of hun ledental hebben vermeerderd, gestraft naar behooren.

"De Fransche regeering zou geen genade kennen voor hen, die de godsdienstkwestie gebruikten voor politieke doeleinden", vertelde Minister Chautemps den eersten Zondag der vorige maand te Tours.

Gevolg van een en ander kan "oorlog" beteekenen voor de Fransche regeering in den Elzas, daar zoowel de 400,000 Protestanten als de talrijke Roomsche bevolking, die onder de Duitsche regeering godsdienstvrijheid genoten, niet van plan zijn, om maar zoo te bukken voor Socialistisch-Fransche onverdraagzaamheid.

Een Parijzer correspondent van een Nederlandsch blad, (niet van Calvinistische richting), schreef onlangs met betrekking tot den komenden schoolstrijd: Men kan niet zonder beklemming denken aan het voor een recht Franschman verscheurende tooneel van een Elzas, die *tegen* Frankrijk zijn godsdienstvrijheid verdedigen moet."

Duitschland had in Elzas-Lotharingen eenvoudig de Fransche regeling van vóór 1870 laten bestaan. De scholen waren confessioneel: protestant in de protestantsche dorpen, roomsch in de roomsche plaatsen. Was de bevolking gemengd, dan waren er twee scholen. En op school leerde het kind bijbelsche geschiedenis of den catechismus.

Sedert den oorlog had Frankrijk een gezant bij het Vatikaan, en in den Elzas was de Fransche regeering aanvankelijk op zeer liberale wijze te werk gegaan. Men had er na 1918 het concordaat en de confessioneele school behouden.

Met het optreden van het Ministerie Herriot veranderde echter de zaak. —

Het socialisme is een vijand van allen christelijken godsdienst, overal!

Waar het de macht verkreeg, herinnerde het zich steeds het woord van zijn "kerkvader" Karl Marx, dat "kritiek op den godsdienst, tegenstand en afbreuk van alle christelijk geloof, HET grondmerk moest zijn van alle socialistisch streven"! —

En op de school wierp zich het liberalisme in Nederland; stortte het zich hier; richtte zich het Socialisme; en hoopt nu ook het Communisme!

G. V. B.

SEMI-SCIENTIFIC

There's an end to space. The universe is 228 million "light years" in diameter — a "light year" being an astronomical measurement six trillion miles long. Figures furnished by Prof. Silberstein.

What's beyond the "end" of space? The scientific answer is that space is curved or spherical. No one can really comprehend it. Higher science blends into mysticism. Man there approaches a comprehension of the spiritual that exists on the other side of the thin invisible wall.

A BEAUTIFUL PICTURE OF A VERY UGLY THING

Says B. K. Kuiper, A.B., B.D., in his "Hamilton's School Amendment — Exposed and Exposed", pp. 19 and 20:—

"To us Toleration may now seem homely and commonplace. If so, shame on us! Must be our vision blurred. In reality it is an exotic plant, exquisite and rare. It is hardly of this earthly clime. It is from regions purer and ethereal. It is from heaven itself. Noble spirits were the men who first preached it. Men of vision were they. To put it, in this world chaotic and tumultuous, and rent and blighted with every darksome and hideous shape of pestiferous error, into actual practice, was an act of highest courage. It was courage born of faith. Faith in the invincibility of Truth. Of Truth unproped. Of Truth unsupported. Of Truth unarmed. Of naked Truth. They had seen Truth, trampled time and again into the dust, rise again unharmed and unsullied. They had seen Truth seemingly helpless and weak as water, and they had found it omnipotent. They had seen Truth seemingly on the verge of vanishing at any moment forever, and they had found eternal. They had learned that Truth can sustain itself. That it must sustain itself. That nothing else can sustain it.

Much of what passes as Tolerance is but its base counterfeit, Indifference. It's easy, nay, it is a matter of course, to leave the other man alone as long as you are indifferent. But to practice true tolerance is hard. And true tolerance is rare, because true faith is rare. Whose vision is never blurred? Who of us does not know his moments, aye, periods of doubts? We, all of us, are forever edging the Slough of Despond. Not only is thy name, O Woman, Frailty. It is the name of our common human nature. Not easy it is to look with equanimity and folded arms upon the growth in power of others. Green envy, yellow fear and red hatred are forever crouching in every man's breast. Small wonder then, that ever and anon, milder or more ferocious, Intolerance again raises its ugly head. It need not surprise or shock us over much. Let us not fool ourselves. Intolerance is not merely of past ages and other countries. It is of every age and country. Not even fair Columbia is immune. Its tail may have been nipped; its head is not scorched. It is not dead. It has not been cast out. It lurks in every human heart."

Ah, yes, all this is but too true, and applicable to more than one thing.

H. D.

BEMOEDIGING

Zocht ge naar waren, eeuw'gen vree,
Naar ruste voor uw hart?
De Heiland deelt die gaarne mee,
Als balsem voor uw smart.
De zondelast zij hemelhoog,
Waarmee gij zijt belaan
Geen nood, want die voor Jezus boog,
Bleef nimmer onvoldaan.

**"BURGERLIJKE GERECHTIGHEID"
VEROORDEELD**

Hoezeer ook in andere kringen, dan onze Gereformeerde kerken zelfs, wordt veroordeeld wat door de laatstgehouden Synode der Chr. Geref. Kerk als waarheid werd aangenomen in zake dusgenaamde "burgerlijke gerechtigheid" blijkt bij voorbeeld ook uit de Geloofsartikelen van de Protestant Episcopal Church in the United States, Article 13 of the Articles of Religion:

Article 13. *Of Works before Justification.*

Works done before the grace of Christ and the Inspiration of his Spirit are not pleasant to God: for as much as they spring not of faith in Jesus Christ, neither do they make men meet to receive grace, or (as the School authors say) deserve grace of congruity: yea rather, for that they are not done as God hath willed and commanded them to be done, WE DOUBT NOT BUT THEY HAVE THE NATURE OF SIN.

NOT SEEN, BUT LOVED

My Saviour, whom absent I love,
Whom, having seen, I adore,
Whose name is exalted above
All glory, dominion, and power,—
Dissolve thou these bands that detain
My soul from her portion in thee;
Ah, strike off this adamant chain,
And make me eternally free!

When that happy era begins,
When arrayed in thy glories I shine,
Nor grieve any more, by my sins,
The bosom on which I recline,
Oh, then shall the veil be removed,
And round me thy brightness be poured!
I shall meet him, whom absent I loved.
I shall see, whom unseen I adored!

And then, nevermore shall the fears,
The trials, temptations, and woes,
Which darken this valley of tears,
Intrude on my blissful repose:
To Jesus, the crown of my hope,
My soul is in haste to be gone;
Oh, bear me, ye cherubim, up,
And waft me away to his throne!

W. COWPER.

VREDE

Daar moet veel strijds gestreden zijn
Veel kruis en leeds geleden zijn;
Daar moeten heil'ge zeden zijn,
Een nauwe weg betreden zijn,
En veel gebeds gebeden zijn,
Zoolang wij hier beneden zijn,
Zoo zal 't hierna in vrede zijn.

D. R. CAMPHUIJSEN.

INGEZONDEN

Geachte Redactie van "The Standard Bearer"! Geef s.v.p. eene plaats aan het onderstaande. "De Wachter" heeft de opname er van geweigerd. Bij voorbaat dank!

Geachte Redacteur:—

Vergun mij nogmaals eenige plaatsruimte in ons kerkelijk blad.

Het volgende wil zijn een wederwoord aan Mr. Y. De Leeuw.

We willen niet letten op alles, wat in dat schrijven genoemd wordt. Doch het verwonderde mij, dat Mr. De Leeuw zoo verbaasd kon zijn. Daar bestond o.i. totaal geen reden voor.

Broeder De Leeuw schijnt het mij zeer kwalijk te nemen, dat ik den moed had, om in mijn vorig schrijven het terloops op te nemen voor Mr. G. Van Beek.

Nu, Mr. De Leeuw, met broeder Van Beek is men nog niet in zulk een slecht gezelschap. We schamen ons geenszins voor hem. En u mag ons vrij als geestelijk zedelijk laagstaande brandmerken. Dat deert ons niet. Wederschelden zullen we ook niet. Wij meenen eene school doorloopen te hebben, waar het niet wederschelden een van de eerste letters in het alphabet was. Maar ik hoop, dat gij moogt zien, dat gij zelf vervallen zijt in 't geen gij in Mr. Van Beek zoo sterk afkeurt.

Neen, Mr. De Leeuw, het doel van mijn schrijven alszoodanig was niet om Mr. Van Beek te verdedigen. Daarom herhalen we het nog eens: wij zouden niet al zijne uitdrukkingen voor onze persoonlijke rekening willen nemen, we zouden het eenigszins anders willen zeggen; maar heeft Mr. Van Beek gezondigd, naar Uw meening, anderen toch zeker niet minder. Doch we prijzen wel hoogelijk in Mr. Van Beek, dat hij menigmaal den moed heeft om den vinger op de wonde plek te leggen. Dat is m.i. eene deugd. Natuurlijk, de wijze kan verschillen. Maar wat Van Beek doet, moest meer geschieden. Dat zou een gezonder afmosfeer kweeken. Er is te veel een elkander ontzien om allerlei redenen.

Daar hebt ge nu b.v. het betoog in "Onze Toekomst", in de artikelenreeks over de algemeene genade, dat de afgodendienst der heidenen moet worden toegeschreven aan eene genadewerking Gods in het harte dier heidenen. O.i. hebben we daarin aan te merken eene vrucht der zonde.

Nu zal broeder De Leeuw mij wellicht tegenwerpen, dat in die afgodendienst der heidenen toch uitkomt, dat God den mensch nog mensch liet, en dat de zondaar het beeld Gods in ruimeren zin nog behield. Daarop zou ons antwoord luiden: zeer zeker; God moest, met eerbied gesproken, den mensch mensch laten. De zonde verandert het wezen van den mensch niet. Maar dat is toch zeker nog geen bewijzen van genade. Van genade zou men misschien kunnen spreken, indien de mensch zich met of door de overblijfselen van het beeld Gods, zonder vernieuwing des harten, waarlijk tot God kon wenden. Maar precies het omgekeerde is bij de heidenen het geval. Zij bewijzen goddelijke eer aan hout en steen en aan het kruipende gedierte. Dat is wat zij met en door die over-

blijfselen doen, zich bezondigende. Had de mensch een vrijen wil, gelijk in den staat der rechtheid, dan stond de zaak natuurlijk geheel anders; maar hij staat in dienst van satan, en hij wil God juist net niet, maar, buiten de wedergeboorte des Geestes om, haat hij Hem.

In betrekking tot de prediking des Evangelies meent Mr. De Leeuw, dat er toch duidelijk algemeene genade openbaar wordt in de begeerte van Jezus om de kinderen van Jeruzalem bijeen te vergaderen, gelijk een klokken hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen; maar de Joden hebben niet gewild. Ons is zulks nog geenszins duidelijk. Het gaat hier over het willen zalig-maken. Bedoelde Jezus alle Joden, hoofd voor hoofd, zalig te maken? In zijn hoogepriesterlijk gebed bad Hij toch niet voor allen. En ofschoon Hij macht bezat om de zonden te vergeven, zoo heeft Hij toch zeker niet allen de zonden vergeven. De consequentie, die hier op het standpunt van broeder De Leeuw, voor de hand ligt, is dan ook niet eene algemeene genade, maar die van den Pelagiaanschen vrijen wil. En laat men nu niet zeggen, dat wij hier te doen hebben met eene zaak, die wij met ons verstand niet kunnen rijmen, maar die toch wel door de H. Schrift geleerd wordt. Dat zou ons dan toch eerst nader moeten worden toegelicht. Met het aanhalen van een enkelen tekst is men niet klaar. O.i. is het glashelder, dat de prediking des Evangelies niet voor allen, ook voor de verworpenen, genade is.

Dat leeren onze Belijdenisschriften niet. En de Schrift leert duidelijk, dat het Evangelie, dat aan allen zonder onderscheid moet gepredikt worden, voor sommigen eene reuke des doods ten doode is. En ook zijn deze dingen zeer wel te rijmen, mits ge den doodstaat des menschen maar handhaaft, en de verantwoordelijkheid des menschen recht gebruikt. Men moet letten op het Goddelijk doel der dingen. Mede door de prediking des Evangelies verwezenlijkt God Zijn eeuwig voornemen. Welnu, dat Evangelie, dat naar het bevel van Christus, aan allen, niet aan de Joden alleen, zonder onderscheid derhalve, moet verkondigd worden, is dezen wel een reuk des doods ten doode, maar genen een reuk des levens ten leven; zoodat de Apostelen waren Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan.

G. LEMMERS,
Kalamazoo, Michigan.

Vergun ons, geachte redactie, aan het bovenstaande thans het volgende nog toe te voegen:—

Wij zouden den Wachter-redacteur de weigering van ons artikel minder euvel hebben geduid, ware het niet, dat schier alles eene plaats schijnt te kunnen vinden in ons kerkelijk blad, als het slechts komt van voorstanders der gemeene gratie. Behalve toch, dat Mr. De Leeuw maar vrijelijk om zich heen slaat, laten ook anderen zich telkens weer hooren. Daar hebt ge nu weer Ds. Manni, die in zijn publiek beantwoorden van eene vraag betreffende het gebeurde in de gemeente van Eastern Avenue afgaat op onbetrouwbare voorstellingen van de zaak in kwestie in "Onze Toekomst", en zonder eerst informatie in te winnen bij den betrokken kerkeraad.

Ik heb mij afgevraagd: waar gaan wij heen? Het schijnt, dat men dengenen, die de algemeene genade ont-kennen, ten koste van alles den voet dwars wil zetten. De handelwijze van Ds. Manni, 't is waar, zou, op zichzelf aangemerkt, kunnen toegeschreven worden aan on-voorzichtigheid. Maar dat er in Classis Grand Rapids Oost in betrekking tot de gemeente Eastern Ave., wat Ds. Breen zou noemen, een "mob rule" heerscht, lijdt voor mij, en voor velen met mij, geen twijfel meer. En vergissen we ons niet, dan gaan wij in Classis Grand Rapids West denzelfden weg op.

Betreffende de leer heb ik mij naar aanleiding van het schrijven van Ds. Manni nog weer eens afgevraagd: waar gaan we heen? Ds. Manni schreef het van harte eens te zijn met hetgeen de Synode uitsprak in de "drie punten" Hoe is het toch mogelijk, dat een leeraar, oud en grijs geworden zijnde in de bediening, en van wien wij mogen gelooven, dat hij het goed meent en dat het hem ernst is, — na zooveel bedenkenstijd zó kon schrijven. Ziet Ds. Manni waarlijk niet in, dat in die drie punten geweld gepleegd wordt aan den doodstaat des zondaars. Zal de aanbidding des Evangelies, want dat is toch hoofdzaak in die uitspraken, voor den verworpene genade zijn, dan moet deze dat aanbod toch ook kunnen aanvaarden. Want anders wordt de prediking des Evangelies hem tot een oordeel. De zondaar is een verantwoordelijk wezen. Tegenover het Evangelie blijft hij niet neutraal. De verworpene wordt er door verhard. Zij, die den weg hebben geweten, en niet bewandeld, zullen met vele slagen geslagen worden; in onderscheiding van degenen, die het Evangelie niet zullen gehoord hebben, zullen zij zwaarder oordeel ontvangen.

Ik hoop, geachte redactie, dat de Heere de oogen mag openen van allen, die Sion waarlijk beminnen, voor de dubbelzinnigheid, het onjuiste en het gevaarlijke in de Synodale uitspraken betreffende de kwestie der gemeene gratie. Om in beeldspraak te spreken, het wichtje, dat den zeventen Juli, 1924, te Kalamazoo het levenslicht zag, is een onecht kind, wie ook de vader er van zij. Men zorg er voor, dat het bij den vuurdoop den rechten naam ontvange. Op onze zoogenaamde leiders, in wie ouderling Van der Ploeg blijkbaar onbepaald vertrouwen wil gesteld hebben, vertrouw men in dezen niet te veel. Men bestudeere de geschiedenis van den laatsten tijd, en denke zich zelf in op deze zeer gewichtige zaak; want de Synodale uitspraken betreffende de kwestie der gemeene gratie raken in hun huidige vorm wel zeer wezenlijk het hart van de leer onzer kerken. Zij raken de Goddelijke verkiezing en verwerping, en den doodstaat des zondaars, alsmede de heiligheid Gods. Wij hebben behoefte aan diepe, ernstige en alzijdige studie; en moeten ons wachten voor lichtvaardige veroordeeling.

G. LEMMERS.

Dat Gij mijn Vriend wilt zijn, en ik Uw kind mag wezen,
Dat is een heilgeheim, verborgen, diep en groot.
Toch is die zekerheid in al Uw doen te lezen,
En geeft mij juichenstof tot zelfs in nood en dood.

ANTWOORD AAN MR. J. R. KUIVENHOVEN

314 Maple Court, Kalamazoo, Mich.

Waarde Broeder:—

Wij zijn in het bezit van uw stuk: "Onze Verheuging", dat gij gaarne in ons maandblad wildet geplaatst zien.

Het spijt ons, dat we het onmogelijk in zijn geheel kunnen opnemen. Doch daartoe ontbreekt het ons ten eenenmale aan plaatsruimte. Dit nummer van "The Standard Bearer" zal nu reeds 32 bladzijden druks bevatten; daar nu nog 6 à 8 pagina's aan toe te voegen, gaat voor het tegenwoordige eenvoudig niet. Wie verder wil springen, dan zijn polsstok reikt, komt in de sloot terecht. Eveneens hebben we echter gevoeld, dat plaatsing van uw stuk niet moest worden geweigerd of uitgesteld. Van uitstel komt allicht afstel; op meer plaatsruimte valt ook voor de toekomst niet te rekenen; en bovendien eischt het karakter van uw schrijven, dat er thans kennis van genomen wordt.

Met het oog op dit alles, hebben we gemeend de zaak, die door u en ons gemeenschappelijk wordt voorgestaan, het best te kunnen bevorderen door eene korte publieke vermelding en bespreking van de dingen in uwe missive vermeld; vertrouwend, dat zulks ten volle uwe goedkeuring zal wegdragen.

Allereerst zijn wij u dankbaar voor uw bemoedigend woord.

Gij zijt blijde met de verschijning van "The Standard Bearer"; wij kunnen u verzekeren, dat wij met u verheugd zijn. Houd even voor de aandacht, broeder, dat het niet minder uw blad is dan het onze; en dat wij elkander van noode hebben. Menschelijkerwijze gesproken, de redactie en de "Reformed Free Publishing Association", waarvan gij zelf lid zijt, kunnen elkander niet missen. Ook is krachtige samenwerking eisch.

Daarom verblijden wij ons met u over onze huidige organisatie. Afzonderlijk optreden, zooals gij, en vele anderen, bij ervaring hebt leeren verstaan, werpt in den regel maar weinig vrucht af. Men staat zoo zwak. En zulks is den tegenstander natuurlijk heel goed bekend. Terwijl ook het uitgeven van een blad, en de eenigszins grondige behandeling van belangrijke leerstukken, de krachten van een of twee personen feitelijk te boven gaat. Schier in elk opzicht heeft men behoefte aan gemeenschap, aanvulling en samenwerking. Is dat alles nu door geestes-eenheid, arbeidsverdeeling en behoorlijke organisatie verkregen, dan gevoelt men zich metterdaad verruimd en verrijkt. Dan is er reden tot blijdschap.

Natuurlijk, eerst tracht men nog wel te werken door de bestaande organen, b.v. de kerkelijke bladen. Zooals gij zeer terecht opmerkt, men heeft zelfs een soort idee, dat "De Wachter" en "The Banner" ook ons mede behooren. En geheel onjuist is die gedachte misschien niet. Immers, op politiek gebied, vooral in den tijd van verkiezingen, spreekt men de burgers van ons land wel aan als "stockholders of the U. S. A." Doch dat zijn maar kleinigheden. Over die teleurstellende ervaringen komen we wel heen. En wij moeten ons in dezen ook eene les willen laten leeren door de geschiedenis. Vraag: is het

ooit anders geweest? De kerkgeschiedenis is zoo overvol van rijke leering.

Laat ons dit maar afspreken: wij gaan noch onszelfen noch elkander beklagen. En voor de toekomst hopen we het zonder de kerkelijke bladen te kunnen stellen. Meen nu echter niet, dat hetgeen gij, en anderen met u, ook buiten ons weten om, in het verleden hebt trachten te doen, zonder vrucht is geweest. Daarin zoudt ge u vergissen. Aan de eigenlijke vrucht gaat altijd veel moeilijke arbeid vooraf. Velen zien zelfs, in uitwendigen en oppervlakkigen zin des woords, nooit geen vrucht op hun werk. En onze worsteling betreffende de huidige kwesties is nog maar pas begonnen. De strijd ligt nog voor ons. Laat ons dan een dankbaar gebruik maken van de middelen ter onze beschikking gesteld door 't geen tot dusver met bekwamen spoed verricht mocht worden.

Zeker, wij stellen ons ten doel de eenigszins diepere geopenbaarde waarheden betrekkelijk systematisch en fundamenteel te behandelen. Uw ideaal is ook ons ideaal. En wij deelen uwe blijdschap van harte.

Hierbij moeten wij het ditmaal laten.

De Redactie.

EEN WOORD AAN INZENDERS VAN STUKKEN

Waarde Vrienden:—

Wij hebben notitie genomen van alles wat men ons deed toekomen, en zullen voor de toekomst zulks blijven doen. Wij hebben echter niet alles kunnen plaatsen, wat anders wel voor plaatsing geschikt is. De vorige maal moesten er reeds enkele stukken blijven liggen; en zulks is ook thans weer het geval, ofschoon wij ons blad zeer aanmerkelijk hebben vergroot. Men zij zooveel mogelijk beknopt. En men houde rekening met het feit, dat de redactie er naar staat, om "The Standard Bearer", naar inhoud en vorm, immer te verrijken en hooger op te voeren. Daartoe drage een iegelijk, die met ons wil samenwerken, naar zijn vermogen bij.

Redactie.

DE VOORZIENIGHEID

Schoon leed om mij waar',
De storm om mij woed',
Geen vijand mij spaar',
Geen vriend mij ontmoet'—
Mijn harte gelooft het,
Wat tranen ook vliën,
Mijn Bijbel belooft het:
De Heer zal 't voorzien!

En zinke ik in 't graf,
'k Verlieze niet veel:
Gods Woord is mijn straf,
Mijn vertroosting geheel.
Geen vrees dan of wank'ling
Wil Jezus gebiën,
'k Zal stervende danken:
De Heer zal 't voorzien!